

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
မြေယာခွဲဝေအသုံးချမှု စိစစ်ဆောင်ရွက်ရေး ကော်မတီ

အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒ
(မူကြမ်း)
National Land Use Policy (Draft)

၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	နိဒါန်း	၁
၂။	ရည်ရွယ်ချက်	၁
၃။	မူဝါဒရည်မှန်းချက်များ	၂ - ၃
၄။	အမျိုးသား မြေအသုံးချမှု မူဝါဒရေးဆွဲရာတွင် အခြေခံစဉ်းစားရမည့် အချက်များ	၃ - ၅
၅။	အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် ဌာနအဖွဲ့အစည်းများ	၅
၆။	အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ	၅ - ၄၂
	အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒ (မူကြမ်း)	
၇။	အပိုင်း(၁)- မြေအသုံးပြုမှုစီမံခန့်ခွဲခြင်း	
	အခန်း(၁)- အမျိုးသား မြေအသုံးချမှု အခြေခံ သဘောတရား	၄၃ - ၄၅
	အခန်း(၂)- လက်ရှိမြေယာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ယန္တရား အခြေအနေ	၄၅ - ၄၆
	အခန်း(၃)- အမျိုးသား မြေအသုံးချမှု ကောင်စီ ဖွဲ့စည်းခြင်း	၄၆ - ၄၈
	အခန်း(၄)- မြေအတန်းအစားများနှင့် စီမံခန့်ခွဲသည့် အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ	၄၉ - ၅၀
	အခန်း(၅)- သတင်းအချက်အလက်စီမံခန့်ခွဲခြင်း	၅၁ - ၅၃
၉။	အပိုင်း(၂)-စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် မြေအသုံးချမှု ပြောင်းလဲခြင်း	
	အခန်း(၁)- စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း နှင့် မြေအသုံးချ မြေပုံရေးဆွဲခြင်း	၅၄ - ၅၆
	အခန်း(၂)- ဇုန်သတ်မှတ်၍ မြေအသုံးချမှုပြောင်း လဲခြင်း	၅၆ - ၅၉

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	အခန်း(၃)- တစ်သီးပုဂ္ဂလ လျှောက်ထား၍ မြေ အသုံးချမှု ပြောင်းလဲခြင်း	၅၉ - ၆၀
၁၀။	အပိုင်း(၃) - နိုင်ငံပိုင်မြေများကို လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုခြင်း နှင့် ငှားရမ်း ခြင်း	၆၁ - ၆၄
၁၁။	အပိုင်း(၄) - မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ လျှော်ကြေးပေးခြင်း၊ ပြန်လည် နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည် ထူထောင်ခြင်း ဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ	၆၅
၁၂။	အပိုင်း(၅) - မြေယာအငြင်းပွားမှုများ ဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ခြင်းနှင့် အယူခံခြင်း	
	အခန်း(၁)- မြေယာအငြင်းပွားမှုများအား ဖြေရှင်း ဆုံးဖြတ်ခြင်း	၆၆ - ၆၇
	အခန်း(၂)- အယူခံခြင်း	၆၈
၁၃။	အပိုင်း(၆) - မြေခွန်စည်းကြပ်ခြင်း၊ မြေယာလွှဲပြောင်းခနှင့် ထိုက်သင့်သော တံဆိပ်ခေါင်းခွန်ကိစ္စရပ်များ	၆၉ - ၇၃
၁၄။	အပိုင်း(၇) - တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ မြေအသုံးပြုမှု အခွင့်အရေးများ	၇၄ - ၇၆
၁၅။	အပိုင်း(၈) - မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်နှင့် မြေအသုံးပြုမှု စီမံ ခန့်ခွဲရေးတွင် တန်းတူညီမျှ အခွင့်အရေးများ	၇၇
၁၆။	အပိုင်း(၉) - ဥပဒေများ သဟဇာတ ဖြစ်စေခြင်းနှင့် ဥပဒေအသစ် ပြဋ္ဌာန်းခြင်း	၇၈ - ၇၉
၁၇။	အပိုင်း(၁၀)- စောင့်ကြပ်လေ့လာမှုနှင့် တန်ဖိုးဖြတ်မှု	၈၀ - ၈၂
၁၈။	အပိုင်း(၁၁)- သုတေသနပြုခြင်းနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်း	၈၃ - ၈၅
၁၉။	အပိုင်း(၁၂)- အထွေထွေ	၈၆

အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒ (မူကြမ်း)

နိဒါန်း

၁။ နိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ မြေသယံဇာတများသည် အချုပ်အခြာပိုင်နက်နယ်မြေ ခိုင်မာ တည်တံ့ရေး၊ နိုင်ငံသားများ၏ စားဝတ်နေရေးနှင့် နိုင်ငံတော် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့ အတွက် ရေရှည်ရည်မှန်းချက် ချမှတ်ပြီး အထူးအလေးထား စီမံအုပ်ချုပ်၊ အသုံးပြုရမည့် အရင်းအမြစ် များဖြစ်ပါသည်။ မြေသယံဇာတ အရင်းအမြစ်များကို စနစ်တကျအသုံးပြု စီမံခန့်ခွဲနိုင်သည် နှင့်အမျှ စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးပွားနေသည့် ပြည်သူများ၏ စားဝတ် နေရေး အခြေခံလိုအပ်ချက်များ ဖြည့်ဆည်းပေးရေး၊ လူမှုစီးပွားဘဝ မြင့်မားလာစေရေး၊ နိုင်ငံတော် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများ ဟန်ချက်ညီ လွယ်ကူအဆင်ပြေစွာ အကောင် အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ(၃၇) တွင် နိုင်ငံတော်သည် နိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ မြေအားလုံး၏ ပင်ရင်းပိုင်ရှင်ဖြစ်ကြောင်း နှင့် နိုင်ငံတော်ရှိ မြေအားလုံးအသုံးပြု၊ ကွပ်ကဲကြီးကြပ်ရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းရန် ဖော်ပြ ပါရှိပါသည်။ နိုင်ငံတော်သမ္မတမှလည်း ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၁၉) ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော် ၏ မြေသယံဇာတများကို စဉ်ဆက်မပြတ် စီမံအုပ်ချုပ်၊ အသုံးပြု ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက် လိုအပ်နေသော ခိုင်မာတိကျသည့် မူဝါဒတစ်ရပ် ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရန် လမ်းညွှန် ချက်နှင့်အညီ “အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု မူဝါဒ” ရေးဆွဲပြုစုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ရည်ရွယ်ချက်

၃။ နိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ မြေသယံဇာတ အရင်းအမြစ်များကို နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး၊ ပြည်သူများ၏ လူမှုစီးပွားရေး ဘဝမြှင့်တင်ရန် ဖြည့်ဆည်းပေးရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေးတို့အတွက် အသုံးပြု စီမံခန့်ခွဲရာတွင် စနစ်တကျ မှန်ကန်ပြီး ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မည့် မူဝါဒတစ်ရပ် ပြဋ္ဌာန်းနိုင်ရန် ရည်ရွယ် ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မူဝါဒရည်မှန်းချက်များ

၄။ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု မူဝါဒ၏ ရည်မှန်းချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

- (က) နိုင်ငံတော်၏ အချုပ်အခြာပိုင်နက် နယ်မြေ ထာဝစဉ် တည်တံ့ရန် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေး၊
- (ခ) နိုင်ငံသားများ၏ အခြေခံ လူမှုစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အကူပြုသည့် မြေသယံဇာတ အသုံးချစီမံခန့်ခွဲမှု ဖြစ်စေရေး၊
- (ဂ) မြို့ပြ/ကျေးလက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ နှင့် သက်ဆိုင်သည့် မြေအသုံးချစီမံခန့်ခွဲမှုများကို အနာဂတ်ကာလ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများအထိ ရည်ရွယ်မျှော်မှန်း ဆောင်ရွက်စေရေး၊
- (ဃ) တစ်မျိုးသားလုံး ၏ စားနပ်ရိက္ခာ ဖူလုံမှုကို အထောက်အကူပြုမည့် မြေသယံဇာတ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် ဖော်ဆောင်ရေး၊
- (င) နိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ တိုင်းရင်းသားများ ၏ လေ့၊ ထုံးတမ်းဆိုင်ရာ မြေအသုံးချမှု လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ စနစ်တကျ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းရေး၊
- (စ) ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ၊ သဘာဝနယ်မြေများနှင့် ရေဝေရေလဲဒေသများ ရေရှည်တည်တံ့စေရေးအတွက် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ဆောင်ရွက် ရေး၊
- (ဆ) ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု များအတွက် ကောင်းမွန်ခိုင်မာတိကျသည့် မြေအသုံးချမှု ဖြစ်စေရေး၊
- (ဇ) မြေအသုံးချမှုများကို သက်ဆိုင်ရာဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ နှင့်အညီ တာဝန်သိမှု၊ တာဝန်ယူမှုများဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ပြည်သူများ၏ ရေရှည်အကျိုးစီးပွားဖြစ်ထွန်းမှုကို ဦးတည်စေရေး ၊

- (ဈ) ကဏ္ဍအလိုက် အသုံးပြုဆောင်ရွက်သည့် မြေသယံဇာတ အမျိုးအစား အလိုက် တန်ဖိုးနှင့် မြေခွန်နှုန်းထားများ သတ်မှတ်ရေး၊ ခိုင်မာသည့် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ပေးရေး နှင့် အချိန်ကာလ ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရေး၊
- (ည) ပတ်ဝန်းကျင် ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် မြေသယံဇာတ စီမံခန့်ခွဲမှုဖြစ်စေရေး၊
- (ဋ) ကဏ္ဍအလိုက် မြေအသုံးချမှု ဆိုင်ရာဇုန်များ (နယ်မြေစုဖွဲ့မှုများ) စနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းသတ်မှတ်ရေး၊
- (ဌ) မြေသယံဇာတ စီမံခန့်ခွဲအသုံးချမှုများနှင့် ပတ်သတ်၍ ကဏ္ဍစုံ လွှမ်းခြုံ ပါဝင်ပြီး ဥပဒေအရ ထိန်းချုပ်ကာကွယ် စီမံဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အမျိုးသား မြေအရင်းအမြစ် ဥပဒေ (National Land Law) ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရေး၊

အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒရေးဆွဲရာတွင် အခြေခံစဉ်းစားရမည့်အချက်များ

၅။ အောက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းအချက်များကို အခြေခံ၍ “အမျိုးသား မြေအသုံးချမှု မူဝါဒ” ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်-

- (က) အမျိုးသားလုံခြုံရေး၊ တည်ငြိမ်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး မဟာဗျူဟာအမြင်၊
- (ခ) ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေနှင့် အခြားဆက်စပ်ဥပဒေများအမြင်၊
- (ဂ) လူ့အရင်းအမြစ် တိုးပွားလာမှုနှင့် မြေသယံဇာတ အကန့်အသတ်ရှိမှု အပေါ် အခြေခံသည့် ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအမြင်၊
- (ဃ) အမျိုးသားဘက်စုံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စီမံကိန်း (NCDP) အရ စီးပွားရေး စင်္ကြံလမ်းများ၊ စီးပွားရေးစီမံကိန်းများ၊ လုပ်ငန်းကဏ္ဍအလိုက် ဇုန်သတ်မှတ် ဆောင်ရွက်မှုများ၊ မြို့ပြကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး မဟာဗျူဟာ အမြင်၊
- (င) လူဦးရေ တိုးပွားလာမှုအပေါ် လက်ရှိမြို့ကွက်၊ ရွာကွက်များ၏ မြေစာရင်း မြေပုံအရ တိုးချဲ့ရန် လိုအပ်ချက်အတွက် မြို့မြေ၊ ရွာမြေ၊ စားကျက်မြေ၊

မြေလွတ်မြေရိုင်း၊ သစ်တောမြေ၊ ဂရန်အင်း နယ်နမိတ်မြေတို့ကို အတိုး အလျော့ချိန်ညှိ၍ ရေရှည်အတွက် စီမံခန့်ခွဲ သတ်မှတ်နိုင်ရေး အမြင်၊

- (စ) ဒေသခံပြည်သူများ သောက်သုံးရေ လိုအပ်ချက်၊ ပြည်သူသုံးထင်း၊ သစ်ဝါး လိုအပ် ချက်ဖြည့်ဆည်းရေးအား သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် မထိခိုက်စေဘဲ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်သော သစ်တောပြုစု ထိန်းသိမ်းစီမံရေးအမြင်၊
- (ဆ) နိုင်ငံသားများ၏စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေး၊ လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး အမြင်၊
- (ဇ) တိုင်းရင်းသားများ၏ ဓလေ့ထုံးတမ်းဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ ဖော်ဆောင် ရေးအမြင်၊
- (ဈ) ယဉ်ကျေးမှု၊ သာသနာရေးနှင့် ပထဝီဝင်အနေအထားများ အရ တည်ရှိနေ သော အမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေး ရှုထောင့်အမြင်၊
- (ည) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး ရှုထောင့်အမြင်၊
- (ဋ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် လူမှုစီးပွား ထိခိုက်မှုအနည်းဆုံး၊ ထိခိုက်မှုများ ကိုလည်း ပြန်လည်ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်ပေးမည့် နည်းလမ်းဖြင့် ပြည်တွင်း/ပြည်ပ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအား ပြည်သူတို့ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ရရှိစေရေးနှင့် ဒေသစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့အတွက် လက်ခံခွင့်ပြု ဆောင်ရွက်ရေးအမြင်၊
- (ဌ) မြေယာအငြင်းပွားမှု ရှင်းလင်းဆောင်ရွက်ရေး အမြင်၊
- (ဍ) မြေတန်ဖိုးနှင့် မြေခွန်သတ်မှတ်မှု စနစ်တကျ ဖြစ်စေရေး၊ မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့် များ ခိုင်မာမှန်ကန်ရေး အမြင်၊
- (ဎ) အများပြည်သူ အကျိုးငှါ မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ လျော်ကြေးပေးခြင်း၊ ပြန် လည်နေရာချထားပေးခြင်း နှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း ဆိုင်ရာကိစ္စရပ် များ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ညီညွတ်မျှတပြီး တိကျမှန်ကန်သည့် နည်းလမ်း များ ချမှတ်ရေးအမြင်၊

- (က) မြေသယံဇာတ အသုံးပြု စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို ပြည်သူများအား ပွင့်လင်းမြင်သာစွာချပြ အသိပေးရေး အမြင်၊
- (တ) ပြည်သူများ နားလည်သိရှိသဘောပေါက်ပြီး မြေသယံဇာတ အသုံးပြုစီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လာစေရေး အမြင်၊
- (ထ) မြေသယံဇာတများ အသုံးပြုမှုနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုများ ရေရှည်တည်တံ့တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရေးအတွက် စဉ်ဆက်မပြတ် ဆန်းစစ်သုတေသနပြုရေး အမြင်။

အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ဌာနအဖွဲ့အစည်းများ

၆။ မြေအမျိုးအစားအလိုက် စီမံအုပ်ချုပ်ခန့်ခွဲမည့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများကို အသေးစိတ်ထည့်သွင်း ဖော်ပြရမည်။ လက်ရှိ မြေအသုံးချ စီမံခန့်ခွဲနေသောဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများမှာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများ အနေဖြင့် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန၊ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာနများ ဖြစ်ပြီး ဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံး၊ မြေယာစီမံခန့်ခွဲရေးအတွက် တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၊ နေပြည်တော်ကောင်စီ၊ စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီများ ဖြစ်ကြပါသည်။

၇။ စီမံခန့်ခွဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ချက်အပေါ် မူတည်ပြီး မြေအမျိုးအစားများနှင့် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ

၈။ “အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒ” ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ရည်မှန်းချက်များကို အခြေခံပြီး အောက်ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်-

(က) မြို့ပြ/ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး။ လူဦးရေ နှင့် တိုးပွားမှုသတင်း အချက် အလက်တို့အပေါ်တွင် မူတည်၍ မြို့ကြီး (Mega Cities)၊ မြို့ငယ် (Town) နှင့် ကျေးရွာအခြေချ နေထိုင်မှု စီမံချက် (Settlement Plan) ကို ရေးဆွဲရန်နှင့် အိမ်ရာ ဆောက်လုပ်ရေး အဆိုပြု လုပ်ငန်းများကို စီမံချက်တွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ သို့မှသာ ကျူးကျော်ရပ်ကွက်များ တိုးပွားလာခြင်းမှ ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းနှင့် အခြေချ နေထိုင်သူများအတွက် ဝန်ဆောင်မှုများ စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ အစိုးရအစီအစဉ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ၏ အစီအစဉ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံသားများအတွက် လုံလောက်သည့် လူနေအိမ်ရာများ အထူးသဖြင့် ဝင်ငွေနည်း ပြည်သူများအတွက် မျှတစွာ ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ အနာဂတ်တွင် တိုးတက်လာမည့် အခြေချ နေထိုင်မှု များအတွက် အခြေခံ လိုအပ်ချက်များဖြစ်သော အိမ်ခြံမြေ၊ ရေ၊ လျှပ်စစ်၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ဆက်သွယ်ရေး၊ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သာသနာရေး ကိစ္စရပ်များကို ကြိုတင် ချဉ်းကပ် ဆောင်ရွက်မှု နည်းလမ်း (Proactive Approach) များဖြင့် ပြည်သူများ တူညီမျှတသည့် အခွင့်အရေးများ ရရှိရေး စီမံဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဒေသ/မြို့ပြ/ကျေးလက်စီမံကိန်းများ

(ကက) ရည်ရွယ်ချက်

- နိုင်ငံသားများ၏ နေရေး၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နှင့် စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သည့် မြေများကို စနစ်တကျ စီမံခန့်ခွဲ ဆောင်ရွက်ရန်၊
- နိုင်ငံသားများ၏ လူမှုစီးပွားရေး ဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အကူပြုရန်။

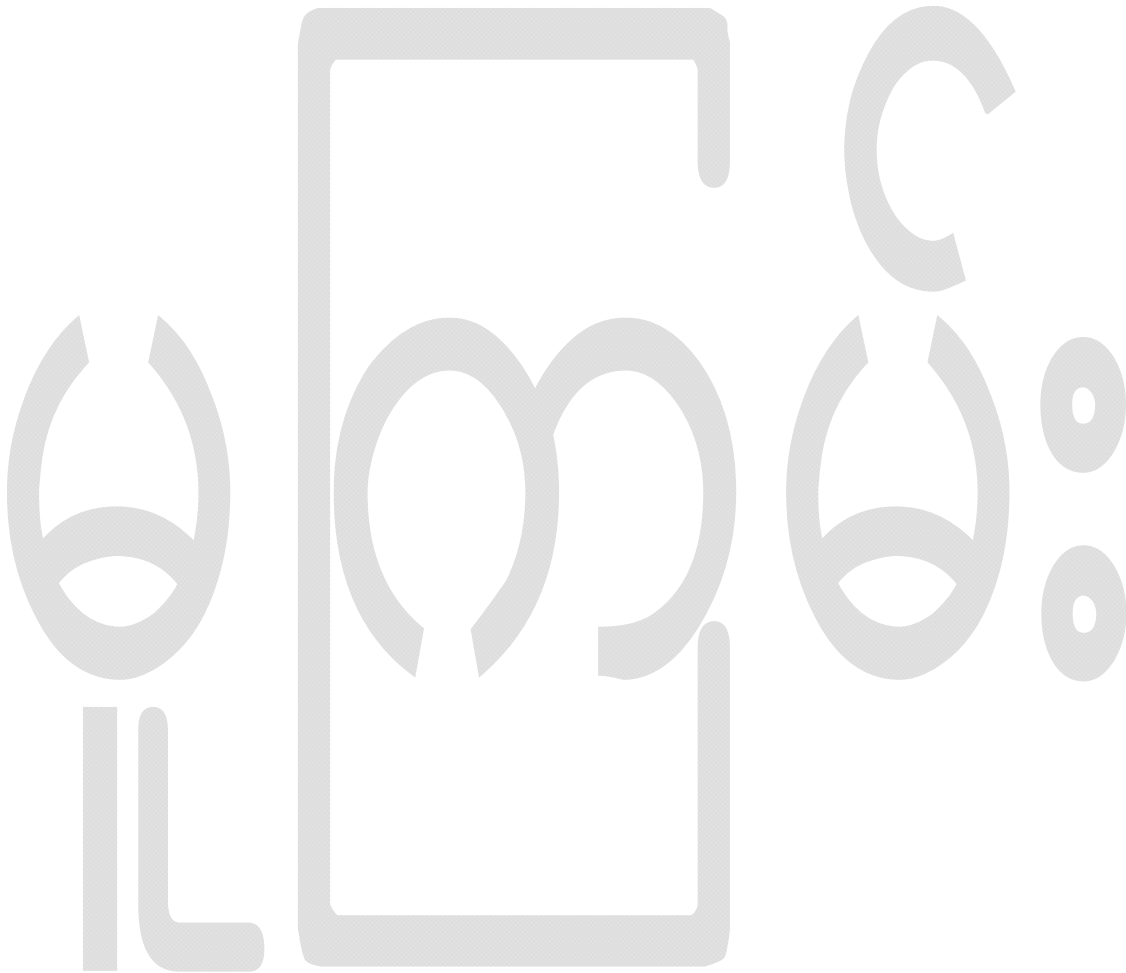
(ခခ) မူဝါဒလုပ်ငန်းများ

- အမျိုးသား မြေအသုံးချမှုစီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မှု စနစ် (National Land Use Planning Frameworks) ဖြင့် ဒေသမြေအသုံးချမှု စီမံကိန်းဧရိယာများ သတ်မှတ်ရန်၊ ခေတ်မီ အမျိုးသား မြေမှတ်ပုံတင်ခြင်းစနစ်တစ်ခု တည်ဆောက်ရမည်။
- လူဦးရေ တိုးပွားလာမှု၊ ရွှေ့ပြောင်းအခြေချမှု နှင့် အနာဂတ် အလားအလာတို့ကို ကြိုတင်မျှော်မှန်း တွက်ဆရန်အတွက် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်သွားရမည်။
- မြို့ပြနှင့်ကျေးလက် ဒေသများအလိုက် လက်ရှိ နှင့် တိုးပွားလာမည့် လူဦးရေကို အခြေခံပြီး အခြေချ နေထိုင်မှုစနစ် (Settlement System) တည်ထောင်ရမည်။
- နိုင်ငံသားများ အထူးသဖြင့် ဝင်ငွေနည်း ပြည်သူများ အတွက် သင့်တင့်မျှတသည့် အိမ်ရာစီမံကိန်း (Housing Plan) ရေးဆွဲ ဆောင်ရွက်ရမည်။
- မြို့ပြ/ ကျေးလက်အလိုက် မြေယာမှတ်ပုံတင်စနစ် ထားရှိခြင်း၊ နယ်နိမိတ်မြေပုံများ ပြုစုရေးဆွဲပြီး တရားဝင်ထုတ်ပြန်ခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ပြည့်စုံတိကျသည့် မြို့ပြကျေးလက်အဆင့် မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း (Development Plan) ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရမည်။
- ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဒေသခံပြည်သူများ နားလည်သဘောပေါက်ပြီး၊ ပူးပေါင်း ပါဝင်လာစေရန်အတွက် ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ရှင်းလင်းချပြခြင်း၊ အသိပညာပေးခြင်း အစီအစဉ်များ ချမှတ် ဆောင်ရွက်ရမည်။

ကန့်သတ်

- ၈ -

- တရားဝင် ခွင့်ပြုချက်ရယူခြင်းမရှိသည့် ကျူးကျော်အခြေချ
နေထိုင်လုပ်ကိုင်မှုများ၊ မြေကစားမှုများ၊ မြေယာအငြင်း
ပွားမှုများကို ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းနှင့် အစီအမံများ စနစ်
တကျ ပြဋ္ဌာန်းဆောင်ရွက်ရမည်။

(၂) လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ သာသနာရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု

(ကက) ရည်ရွယ်ချက်

- နိုင်ငံသားများ၏ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် သာသနာရေး တို့အတွက် လိုအပ်သည့် မြေအသုံးချမှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ မှန်ကန်ထိရောက် အကျိုးရှိစွာ ဆောင်ရွက်ရန်။

(ခခ) မူဝါဒလုပ်ငန်းများ

- နိုင်ငံသားများ၏ ဒေသအလိုက် ရေရရှိရေး၊ လျှပ်စစ်၊ ပညာရေး၊ အခြေခံကျန်းမာရေး၊ ဆက်သွယ်ရေး၊ လမ်းပန်းနှင့် သာသနာရေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များကို လက်ရှိနှင့် အနာဂတ် တိုးတက်မှုများကို မျှော်မှန်းတွက်ချက် စီမံဆောင်ရွက်ရမည်။

(ပိုမိုပြည့်စုံစွာ ဖြည့်စွတ်ရေးသားရန် လိုအပ်ပါသည်)

(ခ) စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး။ စိုက်ပျိုးရေးသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဓိက စီးပွားရေး မဏ္ဍိုင်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာမှု နှင့်အတူ ကမ္ဘာပေါ်တွင် စားသောက်ကုန်စရိတ် မြင့်တက်လာခြင်းနှင့် စားနပ်ရိက္ခာ ရှားပါးလာခြင်းတို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် အစီအမံများ ရေးဆွဲ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၁) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု

(ကက) ရည်ရွယ်ချက်

- ပြောင်းလဲလာသော ခေတ်ကာလနှင့်အညီ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး အမြင်တို့ဖြင့် လိုက်လျောညီထွေ ရှိစေ

မည့် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှု စနစ်တစ်ခု ပီပြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်၊

- လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ အသုံးပြုမှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု များ စနစ်တကျ စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန်နှင့် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် (Land Use Right) ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ တိကျမှန်ကန်စွာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်။

(ခခ) မူဝါဒလုပ်ငန်းများ

- စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေး လယ်ယာထွက်ကုန် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို ရည်ရွယ်၍ စိုက်ပျိုးမြေများအတွက် ဆီလျော်သည့် မြေယာခွဲဝေမှု စနစ်တကျဖြစ်စေရန်၊ စိုက်ပျိုးမြေအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော မြေနေရာများအား အခြားမြေအသုံးချမှုသို့ ပြောင်းလဲခြင်းမပြုရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရမည်။
- သီးနှံ အမျိုးအစားအလိုက် ဆီလျော်သည့် မြေအမျိုးအစားကို ရွေးချယ် စိုက်ပျိုးသွားရန်နှင့် စိုက်ပျိုးမြေ အဆင့်အတန်း သတ်မှတ်ရမည်။
- အသေးစားနှင့် အလတ်စား စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ကိုင်သူများ၊ တောင်သူလယ်သမား အစုအဖွဲ့များ၊ တစ်ဦးချင်း တောင်သူများ စသည်ဖြင့် စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်သူ အတန်းအစား သတ်မှတ်၍ လယ်ယာမြေ ခွဲဝေချထားမှုစနစ် ရေးဆွဲရမည်။
- စားနပ်ရိက္ခာလုံလောက်မှုနှင့် စီးပွားရေး သိသာစွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရှိနိုင်မည့် စိုက်ပျိုးမြေ အသုံးချမှုများအား ဦးစားပေးရမည်။

- စိုက်ပျိုးမြေပြုပြင်ရာတွင် သဘာဝ ဂေဟစနစ်များ ပျက်စီးခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်စီးခြင်း၊ ရေတိုက်စားမှုနှင့် နှုန်းပို့ချမှု ဖြစ်စဉ်များ ပေါ်ပေါက် နိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ် များနှင့်အညီ စနစ်တကျ အကောင်အထည်ဖော်ရမည်။
- မြေဆီလွှာ၏ ရှုပနှင့် ဓါတုဂုဏ်သတ္တိများကို အခြေခံ၍ စိုက်ပျိုးရန် ဆီလျော်သည့် သီးနှံအမျိုးအစားနှင့် မွေးမြူရန် ဆီလျော်သည့် တိရစ္ဆာန်အမျိုးအစား အကြံပြုချက်များ ပါဝင်သော မြေဆီလွှာ မြေပုံထုတ်ဝေရမည်။
- ကောင်းမွန်သော စိုက်ပျိုးရေး နည်းစနစ်များ (Good Agricultural Policies) အရ ထာဝစဉ် တည်တံ့စေသော လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး (Sustainable Agriculture) အဖြစ် စီမံချက် ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ရမည်။
- လယ်ယာမြေ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး (Land Reform) စနစ် ခိုင်မာတိကျစွာ အကောင်အထည်ဖော်ရမည်။
- လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် (Land Use Right) အခွင့်အရေးများ သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းရမည်။
- လယ်ယာမြေ မှတ်ပုံတင်စနစ် တိကျခိုင်မာစေရန် နှင့် လွှဲမှားသည့် မြေအသုံးပြုမှုနှင့် မြေကစားမှုများကို တားဆီး ကာကွယ်သည့်စနစ်များ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရမည်။
- လယ်ယာမြေသိမ်းဆည်းမှု၊ အငြင်းပွားမှုများကို ကာကွယ် တားဆီးဖြေရှင်းမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ ပြဋ္ဌာန်းရမည်။
- ဒေသနေပြည်သူများ၏ လူနေမှုဘဝ မြှင့်တင်ရေးနှင့် နိုင်ငံတော် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့အတွက် လယ်ယာမြေကို

ကန့်သတ်

- ၁၂ -

အခြားမြေသို့ လွှဲပြောင်း အသုံးပြုခွင့်ဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရမည်။

- သီးနှံစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှုအတွက် တည်ရှိနေသည့် မြေသယံဇာတများကို ဆန်းစစ်ပြီး အမျိုးအစား သတ်မှတ်ခွဲခြားရမည်။

နှစ်(၃၀)နှင့် (၅)နှစ် စီမံကိန်းပါ ရည်မှန်းချက်များ နှင့်အညီ သီးနှံစိုက်စွမ်းအား မြင့်မားစေရေးကို အထောက်အကူပြုရန် အတွက် အောက်ဖော်ပြပါ နည်းလမ်းများကို အခြေခံ၍ စိုက်ပျိုးမြေများ တိုးချဲ့သတ်မှတ် ဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) ပုဂ္ဂလိကပိုင် အခန်းကဏ္ဍတွင် တောင်သူတစ်ဦးချင်း နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုရှိသော ပုဂ္ဂလိကများမှ မိမိတို့ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအပေါ် မူတည်၍ တိုးချဲ့ဖော်ထုတ် ဆောင်ရွက်ရန်။
- (ခ) ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ အရင်းအနှီး အလားအလာ ကောင်း များနှင့်အညီ ဖော်ထုတ် ဆောင်ရွက်ရန်။
- (ဂ) နှစ်ရှည် စက်မှုကုန်ကြမ်း သီးနှံများ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက် စိုက်ခင်းများကို ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှ ပိုမိုပါဝင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံစေရေး၊ လယ်ယာအခြေခံ စက်မှုလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့ကို ရည်ရွယ် ဆောင်ရွက်ရန်။

- သမားရိုးကျလူလုပ်အား၊ ကျွဲ၊ နွား အင်အားသုံး၍ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခြင်းအစား စက်မှုလယ်ယာစနစ် အကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် စက်အင်အား တိုးမြှင့်သုံးစွဲ ဆောင်ရွက်ရမည်။

- စက်ကိရိယာများ တွင်ကျယ်စွာ အသုံးချနိုင်ရန်၊ တီထွင်စမ်းသပ်ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ပြင်ပမှ တင်သွင်းရောင်းချခြင်း။

မြေယာသစ်များ ဖော်ထုတ်ပေးခြင်း၊ လယ်ယာမြေ အဆင့် မြှင့်တင်ပေးခြင်း လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည်။

(၂) မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း စီမံခန့်ခွဲမှု။ မြန်မာနိုင်ငံ နေရာအနှံ့အပြားရှိ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများကို လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး လိုက်လျောညီ ထွေစွာဖြင့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ ဓါတ်သတ္တုတူးဖော်ရေးနှင့် အစိုးရက ခွင့်ပြုထားသော ဥပဒေ နှင့်ညီညွတ်သည့် အခြားလုပ်ငန်း များအား စနစ်တကျ အသုံးပြုခွင့်ရရှိအောင် ဆောင်ရွက် အကောင် အထည်ဖော်သွားရန် ဖြစ်ပါသည်။

(ကက) ရည်ရွယ်ချက်

- ထာဝစဉ်တည်တံ့စေသော မြေယာစီမံအုပ်ချုပ်မှု (Sustainable Land Management)အဖြစ် မြေသယံဇာတများ အား မြေ၏စွမ်းရည် (Land Capability) အပေါ်မူတည် ၍ မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းများအား စနစ်တကျ အသုံး ချသွားရန်၊
- မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းများတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူ ရေး၊ အခြားစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများနှင့် နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး စီမံကိန်းများ အဆင်ပြေစွာ စီမံခန့်ခွဲ အ ကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။

(ခခ) မူဝါဒလုပ်ငန်းများ

- တိုးပွားလာသော လူဦးရေနှင့် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမှုကြောင့် မြေအသုံးချ မှုများ မြေရရှိနိုင်မှု (Land Availability) မှာ အကန့် အသတ်ရှိလာသဖြင့် မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းများအား

မြေအသုံးချမှုအတန်းအစား (Land Use Classification)
ခွဲခြားရမည်။

- မြေ၏ စွမ်းရည် (Land Capability) ကို မြေဆီလွှာအမျိုးအစား၊ ဘူမိရုပ်သွင်၊ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်၊ ရာသီဥတု၊ မြေပေါ်တွင် ပေါက်ရောက်နေသည့် သစ်တောသစ်ပင်၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ စသည်တို့အပေါ် မူတည်၍ ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ရမည်။
- မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းများ၏ အနီးအနားဝန်းကျင်ရှိ ကျေးရွာ၊ မြို့နယ်များ၏ လူမှုစီးပွားရေးနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အခြေအနေများအရ မြေအသုံးချနိုင်မှုများ ဆန်းစစ်လေ့လာ ဖော်ထုတ်ရမည်။
- မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းများစီမံခန့်ခွဲရေး ဗဟိုကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များအရ မြေ၏စွမ်းရည်နှင့် အတန်းအစား၊ မြေအသုံးချနိုင်မှု အခြေအနေများအရ စီးပွားဖြစ် စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အခြားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို တည်ဆဲဥပဒေ များနှင့်အညီ လုပ်ကိုင်ခွင့်၊ အသုံးပြုခွင့် ပေးရန်အတွက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ရေးဆွဲရမည်။
- စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်လိုသည့် နိုင်ငံပိုင်အဖွဲ့အစည်း နှင့် ဖက်စပ်လုပ်ငန်းများ၊ အခြားအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက များက လျှောက်ထားလာပါက ရေးဆွဲထားသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း စည်းကမ်းများနှင့်အညီ အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုရမည်။

- မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းများတွင် ဆောင်ရွက်အသုံး ပြုခွင့်ရှိသည့် လုပ်ငန်း အမျိုးအစားများ တိကျစွာ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်း ရမည်။
- ခွင့်ပြုသည့်လုပ်ငန်း အမျိုးအစားအလိုက် အသုံးပြုခွင့်ရှိသည့် မြေပမာဏ၊ ကာလနှင့်စည်းကမ်း သတ်မှတ်ချက်များ၊ ပျက်ကွက်မှုအတွက် အရေးယူ ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်းများ အတိအကျ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရမည်။
- အသုံးချ၊ စီမံခန့်ခွဲဆောင်ရွက်မည့် နည်းစနစ်များ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ရှင်းလင်းပြည့်စုံစွာ ရေးဆွဲထုတ်ပြန်ရမည်။
- နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဥပဒေအရ နိုင်ငံတော်စီးပွားရေး ဖွံဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ တိကျစွာ သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းရမည်။

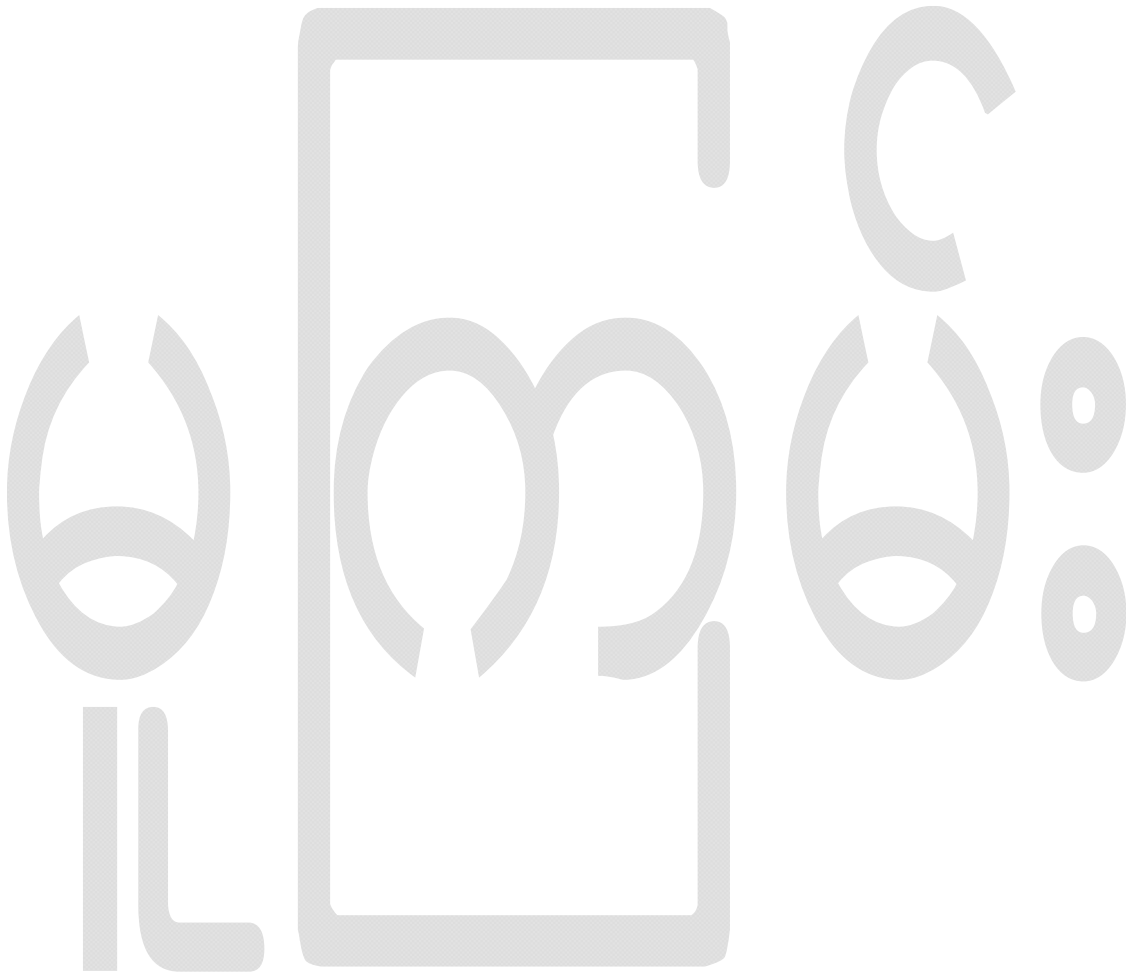
(၃) စိုက်ပျိုးရေးရရှိရေးစီမံဆောင်ရွက်မှု ။ လယ်ယာကဏ္ဍ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုကို စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့ခြင်း၊ အထွက်နှုန်းတိုးတက်စေခြင်းနှင့် ဈေးကွက်ဝင် သီးနှံများ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများအတွက် စိုက်ပျိုးရေး လုံလောက်စွာရရှိရန် ဆည်၊ ရေလှောင်တံများ တည်ဆောက်ခြင်း၊ မြစ်ရေတင် နှင့် မြေအောက်ရေရရှိရေး စီမံကိန်းများကို တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်မည့် ဧရိယာ ပမာဏနှင့် ဒေသအချက်အလက်များ အရ နှစ်တို/နှစ်ရှည် အစီအမံများ ရေးဆွဲ ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

(ကက)ရည်ရွယ်ချက်

- နိုင်ငံတော်၏ ရေသယံဇာတ အရင်းအမြစ်များဖြစ်သော မြစ် ချောင်း၊ အင်း၊ အိုင်များနှင့် တည်ဆောက်ထားသော ဆည်၊ ရေလှောင်တံများအား စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း

အတွက် ရေရှည် တည်တံ့စေသော အသုံးချမှုစနစ် တစ်ရပ် ဖော်ဆောင်ရန်၊

- လယ်ယာမြေများ နှင့် အခြား စိုက်ပျိုးမြေများအတွက် လိုအပ်သည့် ရေရရှိရေး စနစ်တကျ စီမံဆောင်ရွက်ရန်။

(ခခ) မူဝါဒလုပ်ငန်းများ

- ရေသယံဇာတ အရင်းအမြစ်များအလိုက် စိုက်ပျိုးရေး ရရှိနိုင်မှု ပမာဏအား ဆန်းစစ်လေ့လာ မှတ်တမ်းတင် ထားရှိရမည်။
- တည်ဆောက်ထားသည့် ဆည်၊ ရေလှောင်တံများ၏ စိုက်ပျိုးရေး ဖြန့်ဝေပေးနိုင်မှု ပမာဏနှင့် ဆည်ရေသောက် ဧရိယာများအား စာရင်းဇယား၊ မြေပုံ ရေးဆွဲပြုစုရမည်။
- လက်ရှိ စိုက်ပျိုးသည့် ဧရိယာပမာဏနှင့် ထပ်မံတိုးချဲ့ ဖော်ထုတ်မည့် စိုက်ပျိုးမြေ များအတွက် ရေရရှိရေး၊ အစီအမံများ ရေတို/ ရေရှည် အစီအမံများ ရေးဆွဲပြုစုရ မည်။
- စိုက်ပျိုးရေး ရရှိရန် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်းများ သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းရမည်။
- စိုက်ပျိုးရေး ရရှိရန် ဆောင်ရွက်မည့် ဒေသများကို စနစ်တကျ ရွေးချယ်သတ်မှတ်ခြင်း၊ ရေရရှိရာဒေသများကို ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်ခြင်းများဆောင်ရွက်ရမည်။
- အနာဂတ်ကာလ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လာ သည်နှင့်အမျှ စိုက်ပျိုးရေး ပိုမိုရရှိရေး ဆောင်ရွက်မည့် အစီအမံများ ရေးဆွဲ ချမှတ်ရမည်။
- သီးနှံစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှုအပါအဝင် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး လုပ်ငန်းများအတွက် တိုးတက်သုံးစွဲနိုင်မည့် ရေသယံဇာ တ အလားအလာများ ဖော်ထုတ်ရမည်။
- နှစ် (၃၀) နှစ်ရှည်စီမံကိန်း ကာလအတွင်း ဆည်ရေ သောက်ဧရိယာ တိုးတက်ရရှိရေး၊ မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း

များ၊ မြေအောက် ရေ၊ ဆည်၊ ရေလှောင်တံ၊ ရေကန်များ တိုးတက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည်။

- လက်ရှိဆောင်ရွက်နေသည့် ဆည်မြောင်းစီမံကိန်းများ၊ မြစ် ရေတင်လုပ်ငန်းများအား ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ပိုမိုထိရောက် စွာ ရေပေးဝေနိုင်ရေးအတွက် ခေတ်မီပြုပြင်ခြင်း၊ အလေ အလွင့် မရှိသည့် ရေပေးဝေခြင်းစနစ်များ စီမံဆောင်ရွက်ရ မည်။

(ဂ) သစ်တောကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး။ သစ်တော သယံဇာတ အရင်းအ မြစ်များသည် နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို များစွာ အထောက်အကူပြုခြင်း သာမက၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် သဘာဝဘေး အန္တရာယ် ကျရောက်မှု လျော့နည်းသက်သာစေရေး၊ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း များ တိုးတက်ကောင်းမွန်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေခြင်း၊ သဘာဝပတ်ဝန်း ကျင်ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေး၊ ဂေဟစနစ်နှင့် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်ပေးခြင်းနှင့် မျက်မှောက်ကာလတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်း သိမ်းရေးနှင့် လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် များစွာအကျိုးပြုသည့် အစိမ်းရောင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း တို့ကြောင့် သစ်တောသယံဇာတ အရင်းအမြစ်များ တည်ရှိရာ သစ်တောမြေများ ရေရှည်တည်တံ့ ကောင်းမွန်စေရေးအတွက် စနစ်တကျ စီမံအုပ်ချုပ် ဆောင် ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

(၁) သစ်တောနယ်မြေများစီမံခန့်ခွဲမှု

(ကက) ရည်ရွယ်ချက်

- သစ်တော သယံဇာတအရင်းအမြစ်များ ရေရှည်တည်တံ့ရန် စနစ်တကျ စီမံအုပ်ချုပ် အသုံးပြုနိုင်ရန်၊

- ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှု လျော့နည်း သက်သာစေရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အကူပြုရန်။

(ခခ) မူဝါဒလုပ်ငန်းများ

- အမျိုးသား သစ်တောကဏ္ဍ ပင်မစီမံကိန်း (National Forestry Master Plan) နှင့် သစ်တောမူဝါဒ (Forest Policy) ပါ ရည်မှန်းချက်များ နှင့်အညီ သစ်တောနယ်မြေများ စနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ရမည်။

- သစ်တောအုပ်ချုပ် လုပ်ကိုင်မှုစီမံကိန်း(Forest Management Plan)ပါ လုပ်ငန်းစဉ်များအတိုင်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည်။

- သစ်တော ပြုစုထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောများပြန်လည်တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းရေး အလေးထား ဆောင်ရွက်ရမည်။

- ကျေးလက်ဒေသနေ နိုင်ငံသားများ၏ လူမှုဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် သစ်တောနယ်မြေများအား စနစ်တကျ စီမံခန့်ခွဲ ဆောင်ရွက်ရမည်။

- ပုဂ္ဂလိက သစ်တောကဏ္ဍနှင့် နိုင်ငံတော်စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အထောက်အကူပြု လုပ်ငန်းစဉ်များ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရမည်။

(၂) သဘာဝနယ်မြေများစီမံခန့်ခွဲမှု

(ကက) ရည်ရွယ်ချက်

- သဘာဝနယ်မြေများကို စနစ်တကျ စီမံခန့်ခွဲဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များနှင့် သဘာဝဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်နိုင်ရန်၊ သဘာဝနယ်မြေများအတွင်း ခရီးသွားလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီး၊ ဒေသနေ ပြည်သူများ၏ စားဝတ်နေရေး ဘဝမြင့်မားလာစေရန်။

(ခခ) မူဝါဒလုပ်ငန်းများ

- အမျိုးသား သစ်တောကဏ္ဍ ပင်မစီမံကိန်း (National Forestry Master Plan) ပါ ရည်မှန်းချက်များ နှင့်အညီ သဘာဝနယ်မြေများ တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ရမည်။
- သစ်တော အုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှု စီမံကိန်း (Forest Management Plan) အရ ဖွဲ့စည်းထားသော သဘာဝနယ်မြေများ၊ အလုပ်တိုက်နယ်များကို စနစ်တကျ စီမံအုပ်ချုပ်ရမည်။
- သဘာဝနယ်မြေများတွင် ဂေဟစနစ် အခြေပြု သဘာဝအခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်းများနှင့် ဇုန်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည်။
- မျိုးသုဉ်းမည့် အန္တရာယ်ရောက်နေ့ အပင်နှင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များနှင့် သန္တာကျောက်တန်းများ အပါအဝင် အဏ္ဏဝါနှင့်ကမ်းရိုးတန်း ဂေဟစနစ် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေး လုပ်ငန်းများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

(၃) ဂေဟစနစ်နှင့် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများစီမံခန့်ခွဲမှု

(ကက) ရည်ရွယ်ချက်

- ဂေဟစနစ် (Ecosystem) နှင့် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ (Biodiversity) ရေရှည်တည်တံ့ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရန်။

(ခခ) မူဝါဒလုပ်ငန်းများ

- ဂေဟစနစ် တည်ငြိမ်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် ဇုန်နယ်မြေများ သတ်မှတ်ခြင်း၊ စနစ်တကျ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းမည့် အစီအမံများ ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ရမည်။

- ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲတည်ရှိရာဒေသ (Biodiversity Hot Spot) များကို စနစ်တကျလေ့လာ ဖော်ထုတ်ထိန်းသိမ်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဃ) မွေးမြူရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး။ နိုင်ငံအတွင်း မှီတင်းနေထိုင်လျက်ရှိသော ပြည်သူလူထုအားလုံး စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေး၊ အာဟာရ ပြည့်ဝစေရေးအတွက် မွေးမြူရေးနှင့်ရေထွက်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းကဏ္ဍသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာလျက်ရှိပြီး နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးကို သိသိသာသာ ပံ့ပိုးပေးလျက်ရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း အနှုတ်လက္ခဏာဆောင်သော လူမှုရေး နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကျိုးသက်ရောက်မှုများဖြစ်သည့် ရေထုညစ်ညမ်းခြင်း၊ ရောဂါပိုးများပြန့်နှံ့ခြင်း၊ ဒေသမျိုးများမဟုတ်သော မျိုးစိတ်များ ရောက်ရှိ ပြန့်ပွားခြင်းနှင့် ဂေဟစနစ်ယိုယွင်းခြင်းစသည်တို့ မဖြစ်ပေါ်စေရေး စီမံဆောင်ရွက်သွားရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၁) ရေထွက်ပစ္စည်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှု

(ကက) ရည်ရွယ်ချက်

- မွေးမြူရေးကဏ္ဍ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် မြေနှင့် ရေ အရင်းအမြစ်များ အသုံးချမှုနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု စနစ်တကျ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်၊

- ကမ်းရိုးတန်းနှင့် ပင်လယ်ရေထွက်ပစ္စည်း၊ ကုန်းတွင်းပိုင်း ရေချိုရေထွက်ပစ္စည်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း စနစ်တကျ

အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီး၊ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်နှင့် နိုင်ငံသားများ၏ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုနှင့် နိုင်ငံတော် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုကို အထောက်အကူ ပြုစေရန်။

(ခခ) မူဝါဒလုပ်ငန်းများ

- အမျိုးသားအဆင့် မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ မူဝါဒနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် မဟာဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များကို အမျိုးသား မြေအသုံးချမှု မူဝါဒနှင့် လိုက်လျော ညီထွေအောင် ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရမည်။

- ကမ်းရိုးတန်းနှင့် ပင်လယ်ရေထွက်ပစ္စည်း မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများ၊ ကုန်းတွင်းပိုင်း ရေချိုရေထွက်ပစ္စည်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များ ကောက်ယူခြင်းနှင့် ဇန်နဝါရီလခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်သွားရမည်။

- အမျိုးသားအဆင့် ရေထွက်ပစ္စည်း မွေးမြူရေးစီမံချက် (National Aquaculture Zoning Scheme) အား ရေးဆွဲ၍ ထိုစီမံချက် နှင့်အညီ ရေထွက်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းစီမံချက်များ ရေးဆွဲဆောင်ရွက်သွားရန်နှင့် လုပ်ငန်းများအပေါ်တွင် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်းများ ဆောင်ရွက်သွားရန်၊ ထို့အပြင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်မှ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအပေါ် ပံ့ပိုးပေးနိုင်မှု (Environmental Carrying Capacity) အား သုတေသနပြုရန်၊ ထို့အပြင် ဇန်နဝါရီလ သတ်မှတ်ထားသည့် ဧရိယာတွင် သတ်မှတ်ထားသည့် စံများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်စေရန်၊ "ပတ်ဝန်း

ကျင့်နှင့် လိုက်လျောညီထွေမှု လက်မှတ်"(Environmental Labelling or Green Labelling) ထုတ်ပေးရမည်။

- ပုစွန်ကန်နှင့် အခြားရေထွက်ပစ္စည်း လုပ်ငန်းများ အကြား ကြားခံနယ်မြေများ သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် အနည်းဆုံးထားရှိရမည့် အကွာအဝေး သတ်မှတ်ခြင်းတို့ကိုလည်း ထည့်သွင်း စဉ်းစား ဆောင်ရွက်ရမည်။

- ဇုန်စီမံချက်အား ပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှုနှင့် ယိုယွင်းမှုများ မှ ထိန်းချုပ်ရန်နှင့် ရေထွက်ပစ္စည်း လုပ်ငန်းငယ်များမှ ရေသွင်းရေထုတ်စနစ်များ ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်အဖြစ် အသုံးပြုသွားရမည်။

- ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အရည်အသွေး စံချိန်စံညွှန်းများ သတ်မှတ်မှုကို ဇုန်စီမံချက်နှင့် ပေါင်းစပ်ကျင့်သုံး ဆောင်ရွက်ရမည်။ အထူးသဖြင့် nutrients, suspended solids နှင့် BOD compound တို့နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် စံချိန်စံညွှန်းများ ဖြစ်သည်။

- နိုင်ငံအဆင့် ကမ်းရိုးတန်း သဘာဝသယံဇာတ စီမံအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှုကော်မတီ ဖွဲ့စည်း၍ ၎င်း၏ဦးဆောင်မှုဖြင့် ဘက်စုံ ကမ်းရိုးတန်းဇုန် အုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှု စီမံချက် ရေးဆွဲရမည်။

- သဘာဝထိန်းသိမ်းရေး နယ်မြေများ၊ ဒီရေတောဂေဟစနစ်များ၊ သဘာဝ ရေတိမ်ဒေသများနှင့် ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းထားသည့် ဒေသများတွင် အခြေချ ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်းကို တားဆီးဆောင်ရွက်ရမည်။

- ကမာမွေးမြူခြင်း လုပ်ငန်းအတွက် ဒီရေတောများကို ခြွင်းချက်အနေဖြင့် အသုံးပြုခွင့်ပြုရန်နှင့် ၎င်းလုပ်ငန်းကို

ကန့်သတ်

- ၂၄ -

ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ကမ်းရိုးတန်းဒေသရှိ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ ငါးဖမ်းအသင်းအဖွဲ့များ ပူးပေါင်း၍ ပြည့်စုံသည့် ကွင်းဆင်းတိုင်းတာ စစ်ဆေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရမည်။

- ငါးမွေးမြူခြင်း လုပ်ငန်းအတွက် မြေနေရာသတ်မှတ်ရာတွင် ငါးကန်နယ်နိမိတ်နှင့် ဒီရေအမြင့်ဆုံးတက်သည့် အမှတ်အကြား အနည်းဆုံးမီတာ (၁၀၀) အကျယ်ရှိသည့် ကြားခံဧရိယာ သတ်မှတ်ပေးရန် လိုအပ်ပြီး အဆိုပါကြားခံဧရိယာအတွင်း သစ်ပင် ပေါက်ရောက်မှုမှာ (၁၀၀) စတုရန်းမီတာအတွင်း သစ်ပင် (၃၀) ပေါက်ရောက်ရမည်။

- ငါးမွေးမြူခြင်း လုပ်ငန်းအတွက် မြေနေရာသတ်မှတ်ရာတွင် ငါးကန် နယ်နိမိတ်ပတ်လည်သည် သဘာဝမြစ်ချောင်းနှင့် အနည်းဆုံးမီတာ (၁၀၀) အကွာရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ငါးကန်ပတ်လည် (၂၅) မီတာအကွာတွင် ရေစီးမြောင်းများ ပြုလုပ်ထားရန် လိုအပ်ပြီး ကြားခံနယ်မြေ စနစ်တကျ ထားရှိရမည်။

- ရေထွက်ပစ္စည်း မွေးမြူရေးကန်များ အကြားတွင် သက်ရှိများ၊ တိရစ္ဆာန်များ ဖြတ်သန်းသွားလာနိုင်ရန်အတွက် စင်္ကြံလမ်းပါရှိ ရမည်ဖြစ်ပြီး အဆိုပါ စင်္ကြံလမ်း၏ အရွယ်အစားကို ပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း (EIA) အစီရင်ခံစာပါ ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း ပြုလုပ်ရမည်။

- အမျိုးသားအဆင့် ရေထွက်ပစ္စည်း မွေးမြူရေး ဇုန် (National Aquaculture Zone)များ စနစ်တကျ လေ့လာဆန်းစစ် ဖော်ထုတ် သတ်မှတ်ရမည်။

- သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်မှ ရေထွက်ပစ္စည်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအပေါ် ပံ့ပိုးပေးနိုင်မှု (Environmental Carrying Capacity) ကို ဆန်းစစ်လေ့လာ သုတေသန ပြုလုပ်မည့် အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲသတ်မှတ်ရမည်။
- ငါး၊ ပုစွန်၊ ဂဏန်း၊ ကမာစသည့် ရေထွက်ပစ္စည်း မွေးမြူခြင်းလုပ်ငန်း အမျိုးအစားအလိုက် စံနှုန်း သတ်မှတ်ချက်များ၊ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့် စည်းကမ်းချက်များ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရမည်။
- ရေထွက်ပစ္စည်းမွေးမြူခြင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သည့် အတွက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ညစ်ညမ်းမှုနှင့် ထိခိုက်မှုများကို ဆန်းစစ်ခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ အရေအသွေး စံချိန်စံညွှန်း သတ်မှတ်ချက် များနှင့်အညီ ပြန်လည် ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်ခြင်း အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲ ပြဋ္ဌာန်းရမည်။
- တစ်ပိုင်တစ်နိုင် ငါး/ပုစွန် သားဖောက်စခန်း၊ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် ငါးမွေးကန်များ ရေအရင်းအမြစ် ရရှိနိုင်သော ကျေးရွာ၊ ဒေသများတွင် ဖော်ထုတ်ရမည်။

(၂) ရေချိုငါးလုပ်ငန်း(အင်း)ကဏ္ဍစီမံခန့်ခွဲမှု။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရေချိုငါးလုပ်ငန်းများသည် ပြည်သူလူထု၏ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေးနှင့် အာဟာရ ဓာတ်ပြည့်ဝရေးအတွက် အရေးကြီးသည့် အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်လျက် ရှိပါသည်။ ရေချိုငါးထုတ်လုပ်မှုအား အဓိက ပံ့ပိုးပေးလျက်ရှိသည့် ဂရန်အင်းများသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရှေးဘုရင်မင်းများ လက်ထက်ကပင် တည်ရှိခဲ့ပြီး ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီခေတ်တွင် ဂရန်အင်းများကို နိုင်ငံတော်ပိုင်ပစ္စည်း(State Assess) များအဖြစ် စတင်သတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။

ဂရန်အင်းများ သတ်မှတ်ခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း လုပ်ငန်းများကို နိုင်ငံတော် ပြန်တမ်းများတွင် ထုတ်ပြန် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ဂရန်အင်း နယ်နမိတ်များကို သတ်မှတ်ရာတွင် အင်းချောင်းမကြီး၊ ၎င်းနှင့်ရေစီးရေလာ ဆက်စပ်နေသည့် အင်းချောင်းလက်တက်များ၊ ယင်းတို့နှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသည့် ရေကြီးရေလျှံကွင်းများသည် ရေချိုငါးများ ခိုအောင်းပေါက်ဖွားရာ ငါးစာပြင်များ (Fish Habitats) ဖြစ်၍ ၎င်း ငါးပေါက်ဖွားရာ နေရာများကို စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရေး အတွက် ထည့်သွင်း သတ်မှတ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဂရန်အင်း နယ်နမိတ်များသည် အင်းချောင်းများ သာမက ရေကြီးရေလျှံသည့် အင်းချောင်းများနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် ရေပြင်များပါ ပါဝင်နေပါသည်။ ၎င်းမြေပြင်များသည် ရေပေါ်ရေလျှံ ကာလများတွင် ငါးစာပြင်များအဖြစ် ပြောင်းလဲသွားသည့်အတွက် ၎င်းဧရိယာများကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ် စောင့်ရှောက်သွားရမည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အဆိုပါ ဧရိယာများအတွင်း ရေစီးရေလာ ပြောင်းလဲရန် ပြုပြင်၍ လယ်ယာ မြေဖော်ထုတ်ခြင်း၊ သီးနှံစိုက်ပျိုး ခြင်း၊ ငါးမွေးကန်၊ ပုစွန်မွေးကန်များ တူးဖော်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခြင်း ဖြင့် ဂရန်အင်းများ လျော့ပါးပျောက်ကွယ် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဂရန်အင်းများ လျော့ပါးကွယ်ခြင်းဖြင့် ရေချိုငါးထုတ်လုပ်မှု လျော့နည်းလာပြီး ပြည်သူလူထု၏ ရိက္ခာဖူလုံရေးနှင့် အာဟာရဓာတ် ပြည့်ဝရေးတို့အတွက် အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကြေးတိုင်နှင့်မြေစာရင်းဦးစီးဌာန၏ မြေယာအမျိုးအစား ခွဲခြား သတ်မှတ်မှုတွင် ဂရန်အင်း မြေအမျိုးအစားနှင့် အင်းနယ်န မိတ်များအား တိကျစွာ ဖော်ပြသတ်မှတ်နိုင်ရေးနှင့် ကာကွယ်ထိန်း သိမ်းရေးလုပ်ငန်းများကို ရေရှည် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် သွားရမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ကက) ရည်ရွယ်ချက်

- ရေချိုငါး စဉ်ဆက်မပြတ် ထုတ်လုပ်နိုင်ရေးအတွက် ရေချိုငါးများ ရှင်သန်ပေါက်ပွားရာ ဂရန်အင်း မြေအမျိုးအစားနှင့် အင်းနယ်နမိတ်များအား တိကျစွာ ဖော်ပြ သတ်မှတ်နိုင်ရေးနှင့် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေး လုပ်ငန်းများကို ရေရှည် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားရန်။

(ခခ) မူဝါဒလုပ်ငန်းများ

- မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဝန်ကြီးဌာနသည် ရေချိုငါးလုပ်ငန်း စီမံခန့်ခွဲမှုများကို တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရ အဖွဲ့များသို့ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ပြီး ဖြစ်သဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များမှ ဂရန်အင်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးနှင့် ရေချိုငါး စဉ်ဆက်မပြတ် ထုတ်လုပ်နိုင်ရေး အတွက် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များ အလိုက် ရေချိုငါးလုပ်ငန်း ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ သို့မဟုတ် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း နှင့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များ ရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

- ရေချိုငါးထုတ်လုပ်မှု စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်ရေးအတွက် ဂရန်အင်းများအတွင်း ငါးဖမ်းဆီးခြင်း တစ်မျိုးတည်းကိုသာ လုပ်ကိုင်ခြင်းထက် မိမိအင်းအတွင်း ငါးမျိုးစိုက်ထည့်ခြင်းနှင့် တိုင်းရင်းငါး မျိုးချန်လှုပ်ခြင်း၊ အင်းပြုပြင်ခြင်းများကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန်၊ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် နှစ်ရှည် ကြေးတိုင် လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုပေးခြင်း၊ ပညာပေး စည်းရုံးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရမည်။

ကန့်သတ်

- ၂၈ -

- ဂရန်အင်းများအတွင်း ဖမ်းဆီးရမိသည့် ငါးမျိုးစိတ်များ၊ ငါးကုန်တက်များ၊ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဂရန်အင်းများ၏ တည်ရှိမှုနှင့် ငါးထုတ်လုပ်မှုများအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုများ၊ သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရမည်။ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များတွင် ရှေ့ပြေးအစီအစဉ်အနေဖြင့် သုတေသနအင်း (သီးသန့်အင်း)များ သတ်မှတ်ဆောင်ရွက် သွားရမည်။

- ဂရန်အင်းများ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် လုပ်ကိုင်ခွင့် ချထားခြင်းများတွင် ရေလုပ်သား အစုအဖွဲ့များမှ ပါဝင်လုပ်ကိုင်နိုင်ရေး ပညာပေး စည်းရုံးဆောင်ရွက်သွားရမည်။ ဂရန်အင်းများ၏ နယ်နိမိတ်နှင့်အင်းမြေပုံများ၊ ရေဝင်ရောက်မှု၊ ရေကျန်ရှိမှုနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေများကို (Remote Sensing) ဂြိုဟ်တုပုံရိပ်အသုံးချစနစ်ဖြင့် စောင့်ကြည့် ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်သွားရမည်။

- မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းမှာ လိုအပ်သည့် မျိုးငါးများ၊ ငါးသားပေါက်များ စုဆောင်းရရှိရေးအတွက် ရေလုပ်သားများနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သွားရမည်။ မျိုးငါးရရှိနိုင်သည့် နေရာများနှင့် ငါးသားပေါက်ရရှိနိုင်သည့် အခြေအနေများကို သုတေသနပြုမှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊ ငါးသားပေါက် စုဆောင်းခြင်းအတွက် လိုင်စင်ကို စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များဖြင့် ထုတ်ပေးခြင်းများကို ဆောင်ရွက်သွားရမည်။

- ရေချိုငါးမျိုးစိတ်များ ပေါက်ပွားရာ ရေပြင်နှင့် အချိန်များကို သုတေသနပြုလုပ်ရန်၊ လိုအပ်သည့် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေး လုပ်ငန်းများ (ငါးမဖမ်းရ ရာသီနှင့် ငါးမဖမ်းရ

ဧရိယာသတ်မှတ်ခြင်း၊ အချို့ငါးမျိုးစိတ်များကို ဖမ်းဆီးခြင်း မှ တားမြစ်ခြင်း၊ ငါးဖမ်းပိုက်ကွက် သတ်မှတ်ခြင်း) ကို ဆောင်ရွက်သွားရမည်။

- ဂရန်အင်းများမှ ထွက်ရှိလာသည့် ရေချိုငါးများဖြင့် တန်ဘိုးမြင့် ရေထွက်ကုန်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် အသေးစားနှင့် အလတ်စား ပြုပြင်မွမ်းမံမှု လုပ်ငန်းများကို ခေတ်မီနည်းစနစ်များဖြင့် အသုံးပြုနိုင်ရေးနှင့် ထုတ်ကုန်များကို ဈေးကွက်ရရှိရေး၊ ပြည်ပသို့ တိုးမြှင့် တင်ပို့နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရမည်။

(၃) တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှု

(ကက) ရည်ရွယ်ချက်

- မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများအတွက် လိုအပ်သည့် မြေစီမံခန့်ခွဲမှုများ စနစ်တကျ ဖြစ်စေရန်။

- မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ နည်းလမ်းတကျ အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီး အသားကဏ္ဍ တိုးတက် ထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်းဖြင့် နိုင်ငံသားများ၏ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေးကို အထောက်အကူပြုစေရန်။

- ပြည်သူများ၏ လူမှုစီးပွားဘဝ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျော့ချရေးကို အထောက်အကူပြုရန်။

(ခခ) မူဝါဒလုပ်ငန်းများ

- ပြည်သူလူထု အာဟာရ ပြည့်ဝစေရေးအတွက် တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး (နို့စား၊ ဥစား၊ အသား) ထွက်ကုန်များ တိုးမြှင့် ထုတ်လုပ်ရေး ရေတို/ရေရှည် စီမံချက်များ ဒေသအလိုက် ရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော်ရမည်။

- မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ ထိရောက်ပီပြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် မွေးမြူရေးဇုန်များ ဖော်ထုတ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် မြေနေရာခွဲဝေချထား ပေးရမည်။
- မွေးမြူရေးဇုန်များ ဖော်ထုတ်ရာတွင် မျိုးခြံများ၊ မွေးမြူထုတ်လုပ်ရေးခြံများ တည်ဆောက်ရန်အတွက် မြေနေရာများ ထည့်သွင်း သတ်မှတ်ပေးရမည်။
- မွေးမြူရေးဇုန်များရှိ မွေးမြူရေးခြံများတွင် ပြည်သူလူထုဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းသော အစားအစာရရှိရေး၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ပြည်သူများ၏ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေးအကျိုးစီးပွားများ ထိခိုက်မှုမရှိစေရေးနှင့် ဇီဝလုံခြုံမှုကောင်းမွန်စေရေးတို့အတွက် ကောင်းမွန်သော မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အလေ့အကျင့်များ (Good Animal Husbandary Practices - GAHP) ရရှိလာစေရန် စည်းကမ်းချက်များ၊ လမ်းညွှန်ချက်များ နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရမည်။
- မွေးမြူရေး ဇုန်များတွင် သန့်ရှင်းလတ်ဆတ်၍ အရည်အသွေး ပြည့်ဝသော မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်နိုင်ရေးအတွက် ခေတ်မီသားသတ်ရုံများ/ အသားပြုပြင်ထုတ်လုပ်ရေး စက်ရုံများ ထည့်သွင်း တည်ထောင်နိုင်ရန်အတွက် မြေနေရာ ခွဲဝေသတ်မှတ်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရမည်။ ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ၊ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ရေးဆွဲ ပြဋ္ဌာန်းရမည်။

- ရေရှည်တည်တံ့ ဖြစ်ထွန်းမည့် နှစ်တို/နှစ်ရှည် မွေးမြူရေး စီမံကိန်းများ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရမည်။ အဆိုပါ မွေးမြူရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် မြေနေရာ ခွဲဝေသတ်မှတ် ထားရှိရန် လိုအပ်သည်။

- မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအတွက် လိုအပ်သည့် စားကျက်မြေများ သတ်မှတ်ကြော်ငြာရမည်။

စားကျက် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည်။ ဒေသအလိုက် သင့်တော်သည့် စားကျက် မျိုးများ ပြန့်ပွားလာစေရန်အတွက် သုတေသနများ ပြုလုပ် အကောင်အထည်ဖော်ရပါမည်။

- တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါများ ပြန့်ပွားခြင်းမှာ ကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် တိရစ္ဆာန် စောင့်ကြည့် စစ်ဆေးရေးစခန်းများ တည်ဆောက်ရန်အတွက် မြေနေရာများ ခွဲဝေချထားပေးရမည်။

- တိရစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါ ပြန့်ပွားခြင်းမှ ကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် မွေးမြူရေးခြံ မှတ်ပုံတင်ပြုလုပ်ခြင်း၊ တိရစ္ဆာန် တစ်ကောင်ချင်း အမှတ်အသားများ ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် တစ်နေရာမှတစ်နေရာ သို့ သယ်ဆောင်ခြင်းတို့ကို စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ၊ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရမည်။

- သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုနှင့် လူမှုအကျိုးစီးပွား ထိခိုက်မှုများအတွက် ပြန်လည်ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်မည့် အစီအမံများ အတိအကျ သတ်မှတ် ဆောင်ရွက်ရမည်။

- ပြည်ပမှ တင်သွင်းသည့်မျိုးများနှင့် မျိုးမြင့်သားစပ်ခြင်း ဖြင့် ဒေသမျိုးရင်းများ ကွယ်ပျောက်မှုမှ ကာကွယ်နိုင်ရန် အတွက် သုတေသနပြုလုပ်၍ မျိုးရင်းမျိုးစစ်များအား မျိုးထိန်းသိမ်းခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်သွားရပါမည်။

(င) ရေအရင်းအမြစ်နှင့်ရေဦးရေထွက်ဒေသများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး။ မြန်မာ နိုင်ငံ၏ မြေပေါ်မြေအောက် ရေသယံဇာတများသည် နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ၊ စွမ်းအင်ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ အခြေချနေထိုင်မှု၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ဂေဟစနစ် ဝန်ဆောင်မှုများကို တိုက်ရိုက်အကျိုး သက်ရောက်မှုရှိပါသည်။ ရေသယံဇာတများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေဦး ရေထွက်ဒေသများ၊ ရေဝေရေလဲ ဧရိယာအားလုံးအား ထိန်းသိမ်းကာကွယ် ရန် လုပ်ငန်းစီမံချက်များ ရေးဆွဲဆောင်ရွက်သွားရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၁) မြစ်ချောင်း၊ အင်းအိုင်များ၏ ရေဝေရေလဲဒေသများစီမံအုပ်ချုပ်မှု

(ကက) ရည်ရွယ်ချက်

- နိုင်ငံအတွင်းရှိ အဓိကမြစ်ကြီးများ၊ ချောင်း၊ မြောင်းနှင့် ရေချို၊ ရေငံ အင်းအိုင်ကြီးများ ရေရှည်တည်တံ့ ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်ရန်၊

- ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ထားသည့် မြစ်ချောင်းအင်းအိုင်များ တွင် အခြားမြေအသုံးချမှုများမရှိစေရေးအတွက် ကာကွယ် ထိန်းသိမ်းရမည့်နယ်မြေများ တိကျစွာ ပိုင်းခြား သတ်မှတ် ရန် နှင့် စနစ်တကျ စီမံခန့်ခွဲရန်၊

- ရေလမ်းပို့ဆောင်ရေး တိုးတက်ကောင်းမွန်ရန်။

(ခခ) မူဝါဒလုပ်ငန်းများ

- အမျိုးသားဥယျာဉ်နှင့် သစ်တောကြိုးဝိုင်းများအဖြစ် တော ရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များနှင့် သဘာဝနယ်

ကန့်သတ်

- ၃၃ -

မြေများ ထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေနှင့် သစ်တောဥပဒေတို့ဖြင့် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရန် (သို့မဟုတ်) သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့်ညှိနှိုင်း၍ ရေတိမ်ဒေသအဖြစ်ကြေညာ၍ သတ်မှတ် ထိန်းသိမ်းရမည်။

- သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း (သို့မဟုတ်) အခြားအကြောင်း အရင်းများကြောင့် ရေသိုလှောင်မှု ပမာဏ လျော့ကျလာခြင်းနှင့် အနည်ပို့ချမှု များပြားလာသည်ဟု သိသာထင်ရှားပါက အောက်ပါအတိုင်း အရေးယူဆောင်ရွက်ရမည်။

- ရေစုဆောင်းရာနေရာ (ရေကန်(သို့မဟုတ်) ရေအိုင်အစရှိသည်)သည် အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသော မြေနှင့် သစ်တောကြိုးဝိုင်း (သို့မဟုတ်) ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ထားသော ဧရိယာတွင်ရှိ သည်ဖြစ်စေ၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင် မြေဧရိယာအတွင်းတွင် ရှိသည်ဖြစ်စေ အထက်ပါ အခြေအနေအား ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် တည်ဆဲ ဥပဒေနည်းလမ်းများဖြင့် သင့်လျော်သည့် အရေးယူဆောင်ရွက်မှုကို ပြုရမည်။

- ကာကွယ် ထိန်းသိမ်းရမည့် အဓိကမြစ်များ၊ ချောင်း၊ မြောင်း၊ အင်းအိုင်များကို အတိအကျ သတ်မှတ်ရမည်။

- ကာကွယ်ရမည့် အမျိုးအစားအလိုက် ကန့်သတ် နယ်နိမိတ်များ၊ ရေလမ်းကြောင်းများနှင့် လိုက်နာကျင့်သုံးရမည့် စည်းကမ်းချက်များကို ပြဋ္ဌာန်းကြေညာရမည်။

- မြစ်ချောင်း၊ အင်းအိုင်များ၏ ရေဝေရေလဲဒေသ ဝန်းကျင်တွင် အခြားမြေအသုံးချမှု လုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်ပါက သက်ရောက် ထိခိုက်မှုကို တည်ဆဲဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း များနှင့်အညီ ဆန်းစစ်မည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရမည်။

ကန့်သတ်

- ၃၄ -

- မြစ်ချောင်း၊ အင်းအိုင်များ၏ ရေဝေရေလဲဒေသများ ထိခိုက်မှု အတွက် ပြန်လည်ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်ရမည့် စည်းကမ်း သတ်မှတ်ချက်များ၊ စီမံချက်များ ရေးဆွဲ ဆောင်ရွက်ရမည်။

- မြစ်ချောင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရမည်။

- ကမ်းနား နယ်နိမိတ်နှင့် ရေမြင့် အမှတ်များကို တိကျစွာ သတ်မှတ် ဖော်ပြရမည်။

(၂) ရေဦးရေထွက်ဒေသများ စီမံအုပ်ချုပ်မှု

(ကက) ရည်ရွယ်ချက်

- နိုင်ငံတော်အတွင်း သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ ဖူလုံစွာ ရရှိရေး စီမံဆောင်ရွက်ရန်၊
- ဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးတို့ကို အထောက်အကူပြုရန်၊
- ဒေသအလိုက် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှု လျော့နည်းသက်သာရေး၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် တားဆီးကာကွယ်ရေး တို့အပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိစေရန်။

(ခခ) မူဝါဒလုပ်ငန်းများ

- ရေဦးရေထွက်ဒေသများ၊ ရေတိမ်ဒေသများ၊ ရေသိုလှောင်စုစည်းရာနေရာများ(သဘာဝလှိုဏ်ဂူများ၊တွင်းများ)ကို စိစစ်သတ်မှတ် ကြေငြာပြဋ္ဌာန်းရမည်၊
- သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ရေဦးရေထွက်နှင့် ရေတိမ်ဒေသများ၊ ရေသိုလှောင်ရာနေရာများ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ဆောင်ရွက်မည့် စီမံချက်များ ရေးဆွဲဆောင်ရွက် အကောင်အထည်ဖော်ရမည်၊
- ရေဦးရေထွက်ဒေသများတွင် သစ်တောပြုစု ထိန်းသိမ်းရေး၊ သောက်သုံးရေနှင့် စိုက်ပျိုးရေး တိုးတက်ရရှိရေး အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ရမည်၊
- ရေဦးရေထွက်များ၊ ရေတိမ်ဒေသများနှင့် ရေသိုလှောင်စုဆောင်းရာ နေရာတည်ရှိမှုကြောင့် ရရှိခံစားရမည့် အကျိုးကျေးဇူးများကို ဒေသခံပြည်သူများလည်း သဘောပေါက်

ပြီး၊ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေး လုပ်ငန်းများတွင် ပိုမိုပါဝင် ပူးပေါင်းလာစေရေး အလေးထားဆောင်ရွက်ရမည်။

- ရေဦးရေထွက်ဒေသများ၊ ရေတိမ်ဒေသများနှင့် ရေသို လှောင် စုစည်းရာနေရာများ ထိခိုက်စေရန် ဆောင်ရွက်မှု များအား ထိရောက်စွာ အရေးယူရေးနှင့် ပြန်လည်ဖြည့် ဆည်း ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့် အမိန့် ညွှန်ကြားချက်များ အတိအကျထုတ်ပြန်ရမည်။

(စ) တိုင်းရင်းသားများ၏ ဓလေ့ထုံးတမ်း အခွင့်အရေးများစီမံခန့်ခွဲမှု။ တိုင်းရင်း သားလူမျိုးစုများ နေထိုင်သည့် သို့မဟုတ် အသုံးပြုသည့် နယ်မြေဒေသ များတွင် မြေကို လက်ဝယ်ထားရှိမှု၊ အသုံးပြုမှု၊ မြေယာတည်ရှိမှုနှင့် ခွဲဝေလုပ်ကိုင်မှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အမှန်အတိုင်း သိရှိနိုင်ရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ လူမှုစီးပွားဆိုင်ရာ မြေအသုံးချမှု စီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အသင့်ဖြစ်စေရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ ကျူးကျော်မှုများနှင့် မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အခြားဆုံးဖြတ်ချက်များကို ချမှတ်ရာတွင် မှန်ကန်မှု ရှိစေနိုင်ရေးအတွက် လည်းကောင်း ညှိနှိုင်းဆွေး နွေးသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များဖြင့် မြေအသုံးချမှုစနစ် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၁) ရည်ရွယ်ချက်

- တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုတို့၏ ရိုးရာမြေ အသုံးပြုမှု အလေ့ အကျင့်များကို သိရှိလိုက်နာ ကျင့်သုံးရေးအတွက် လည်း ကောင်း၊ ရိုးရာမြေ အသုံးပြုမှု အခွင့်အရေး အပြည့်အဝရ ရှိရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ ယင်းအခွင့်အရေးကို ကာကွယ်နိုင် ရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ ဘက်မလိုက်သော အငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းရေးယန္တရားကို အသင့်အသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက် လည်း ကောင်း မြေအသုံးချမှုစနစ်ကို ဝီပြင်စွာ ပြဋ္ဌာန်းပေးရန်။

- တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုံများ၏ ရိုးရာဓလေ့ ထုံးတမ်းစဉ် များအရ အသုံးပြုနေသော မြေများကို စနစ်တကျ ဖော်ထုတ်ရန်၊
- ရိုးရာဓလေ့ ထုံးတမ်းအရ အသုံးပြုနေသော မြေများ၊ အထူးသဖြင့် စိုက်ပျိုးမြေများကို ပိုမိုကောင်းမွန် အကျိုးရှိမည့် နည်းစနစ်များဖြင့် အသုံးပြု ဆောင်ရွက်စေရန်၊
- ရိုးရာဓလေ့ ထုံးတမ်းအရ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများ အသုံးပြုနေသော မြေများကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရန်။

(၂) မူဝါဒလုပ်ငန်းများ

- သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များသည် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများ၏ ရိုးရာမြေအသုံးချမှု မြေပုံနှင့် မှတ်တမ်းများ ပြုစုပြင်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရိုးရာမြေအသုံးချမှု အလေ့အထများကို ကျွမ်းကျင်သည့် တိုင်းရင်းသားပုဂ္ဂိုလ်များ နှင့်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု ခေါင်းဆောင်များကို ဆွေးနွေးတိုင်ပင် ညှိနှိုင်းရမည်။ ထို့အပြင် ယင်းတို့ကိုလည်း ပါဝင် ဆောင်ရွက်စေရမည်။
- လက်ရှိမြေအသုံးပြုမှုကို မှတ်တမ်းနှင့် မြေပုံများတွင် ဖော်ပြထားခြင်း ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ မြေအသုံးပြုလျက်ရှိသည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ ရိုးရာအခွင့်အရေးများ၊ မြေအသုံးပြုမှုနှင့် မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးတို့ကို အသိအမှတ်ပြု ကာကွယ်ရမည်။
- တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစု သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သော အမျိုးသား/အမျိုးသမီးများတို့၏ အခွင့်အရေးများကို အသိအမှတ်ပြုပြီး ယင်းတို့၏ မြေအသုံးပြုမှုကို တည်ဆဲဥပဒေများအရ မှတ်ပုံတင်နိုင်ရန် ပြဋ္ဌာန်းရမည်။

- ရှေးရိုးစဉ်လာမြေကို ရိုးရာနည်းလမ်းများဖြင့် စိုက်ပျိုးသော တစ်သီးပုဂ္ဂလအမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများ သို့မဟုတ် လူ့အဖွဲ့အစည်းများ၏ မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းနှင့် အငြင်းပွားမှုအပေါ် ဆုံးဖြတ်သည့် ယန္တရားများ၌ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုခေါင်းဆောင်များနှင့် ရပ်မိရပ်ဖများကို ပါဝင်ရမည်။
- သစ်တောမြေ၊ လယ်ယာမြေ သို့မဟုတ် မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော မြေများတွင် အကျုံးဝင်လျက် ရှိသည့် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစု ဘိုးဘွားပိုင် မြေများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမျိုးသား မြေအရင်းအမြစ် ဥပဒေသစ်နှင့်အညီ မြေအတန်းအစား ပြန်လည်သတ်မှတ်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ မြေအသုံးပြုခြင်းအတွက် မှတ်ပုံတင်ခြင်း မပြုရသေးမီ အခြားမြေ အသုံးပြုသူ တစ်ဦးဦးထံ ယင်းမြေယာများကို ခွဲဝေချထားခြင်းကို ယာယီအားဖြင့် ဆိုင်းငံ့ထားရမည်။
- အမျိုးသား မြေအရင်းအမြစ်ဥပဒေသစ်ပါ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများ၏ ခိုင်မာသော မြေယာလုပ်ကိုင်မှု အခွင့်အရေးများ ဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဥပဒေ၊ မြန်မာနိုင်ငံသားများ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဥပဒေ၊ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်း စီမံခန့်ခွဲမှုဥပဒေ သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရများ၏ မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှု အမိန့်များဖြင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများအား နှစ်ရှည် လုပ်ကိုင်ခွင့်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် ငှားရမ်းခြင်းကြောင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ မြေနှင့် မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးများ ဆုံးရှုံးမှုမရှိစေရန် အကာအကွယ်ဖြစ်ရမည်။
- စိုက်ပျိုးမြေ သို့မဟုတ် သစ်တောမြေအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည့် အလှည့်ကျ အနားပေး တောင်ယာစိုက်ပျိုးနည်းကို အသုံးပြုသော ကျေးလက်မြေယာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြေအသုံးပြုခွင့်ကို

မှတ်ပုံတင်နိုင်ရေးအတွက် အမျိုးသား မြေယာဥပဒေသစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်း ဖော်ပြရမည်။

- တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများ၏ မိရိုးဖလာ မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးများကို အသိအမှတ်ပြုနိုင်ရန်နှင့် မှတ်ပုံတင်ခွင့် ရရှိ ရန်လည်းကောင်း၊ သစ်တောမြေများနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန်လည်းကောင်း မိရိုးဖလာ အလှည့်ကျ အနားပေး တောင်ယာစနစ်ကို အမြဲတမ်း တောင်ယာအဖြစ် အတန်းအစား ပြောင်းလဲသတ်မှတ်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ရိုးရာစိုက်ပျိုးရေး နည်းစနစ်များဖြင့် လုပ်ကိုင်နေသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများအတွက် မြေအသုံးပြုမှု အခွင့်အရေး နှင့် စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများကို လည်းကောင်း၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ စက်ပစ္စည်း၊ မျိုးစေ့နှင့် သက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာများကို လည်းကောင်း၊ အတိုးနှုန်း သက်သာသော ချေးငွေနှင့် အခြားသင့်လျော်သည့် စိုက်ပျိုးရေး အထောက်အကူများ လည်းကောင်း တိုးတက်ရရှိပြီး အကျိုး ကျေးဇူးတိုးပွားစေရန် အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ထိရောက်စွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမည်။
- အမျိုးသား မြေအရင်းအမြစ် ဥပဒေသစ်တွင် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစု မြေအသုံးပြုမှု အခွင့်အရေးများနှင့် သက်ဆိုင်သော မြေယာအငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရေးအတွက် ရိုးရာတိုင်း ရင်းသား အငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းရေး ကျင့်စဉ်များကို အမျိုးသား မြေအရင်းအမြစ် ဥပဒေသစ်တွင် ပါဝင်စေရမည့်ပြင် အငြင်းပွား မှု ဖြေရှင်းရာတွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု အဖွဲ့အစည်းအတွင်း လူအများက လေးစား၍ ဩဇာတိက္ကမ ရှိသော အမျိုးသား/ အမျိုးသမီးများကို ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိစေရမည်။

- တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်းအရ အသုံးပြုနေသော မြေအမျိုးအစားများနှင့် ပမာဏကို စိစစ်ဖော်ထုတ်မှတ်တမ်း တင်ရမည်။
- ဖော်ထုတ်မှတ်တမ်းတင်ထားသည့် မြေအမျိုးအစား အလိုက် စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် အခြားမြေအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲအသုံးပြုခွင့်မပေးရန် တားဆီးကာကွယ်ရေး အစီအမံများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရမည်။
- ရိုးရာဓလေ့အရ လုပ်ကိုင်နေသော စိုက်ပျိုးမြေများကို ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များဖြင့် ပိုမိုအကျိုးရှိထိရောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်ရေး စည်းရုံးအသိပညာပေး ဆောင်ရွက်ရမည်။
- တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ ရိုးရာအစဉ်အလာအရ အသုံးပြုနေသောမြေများတွင် အငြင်းပွားမှုများ၊ လွဲမှားအသုံးပြုမှုများ ပေါ်ပေါက်လာပါက ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲ သတ်မှတ်ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ရိုးရာဓလေ့ ထုံးတမ်းအရ အသုံးပြုနေသော မြေများအား ထိန်းသိမ်းကာကွယ် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများအား ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ချပြအသိပေးခြင်း၊ အကြံဉာဏ်ရယူခြင်း၊ ပူးပေါင်းပါဝင်လာရန် စည်းရုံးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဆ) ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ် ထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၁) ရည်ရွယ်ချက်

- နိုင်ငံအဖိုးတန် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ တည်ရှိရာ နယ်မြေများကို စနစ်တကျ ဖော်ထုတ်မှတ်တမ်းတင်ရန်နှင့် ခိုင်မာတိကျသည့် နယ်နိမိတ်များ သတ်မှတ်ရန်၊
- ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်နယ်မြေများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းရေး နှင့် ကာကွယ်တားဆီးရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရန်။

(၂) မူဝါဒလုပ်ငန်းများ

- ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များအဖြစ် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရမည့် နယ်မြေ အမျိုးအစားများနှင့် ဧရိယာများစိစစ် တွက်ချက်သတ်မှတ်ရမည်၊
- အမွေအနှစ်မြေများတွင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ် ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို နယ်မြေ အမျိုးအစားအလိုက် တိကျစွာ သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းရမည်၊
- ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ထားသည့် အမွေအနှစ် မြေများတွင် ကန့်သတ်တားဆီးသည့် လုပ်ငန်းများကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ညွှန်းသတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းရမည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများနှင့် နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ

(၁) အခြေခံအဆောက်အဦများ တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်း

(ကက) ရည်ရွယ်ချက်

- နိုင်ငံတော်နှင့် နိုင်ငံသားတို့၏ အကျိုးစီးပွား အလို့ငှာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမျိုးသားပို့ဆောင်ရေးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ပင်မစီမံကိန်းနှင့် အခြားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စီမံကိန်းများအရ လေဆိပ်များ၊ ဆိပ်ကမ်းများ၊ ရထား

လမ်းများ၊ မော်တော်ကားလမ်းများ၊ ပိုက်လိုင်းများနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အထောက်အကူပြု အခြေခံအဆောက်အအုံများအား လိုအပ်ချက်နှင့်အညီ တည်ဆောက် အသုံးပြုနိုင်ရန်။

(ခခ) မူဝါဒလုပ်ငန်းများ

ပို့ဆောင်ရေးကဏ္ဍ

- နိုင်ငံတော်နှင့် နိုင်ငံသားတို့၏ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေး ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်စေရန်အတွက် အနည်းဆုံး လိုအပ်သည့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရမည်။
- နိုင်ငံနှင့်အဝှမ်း နယ်မြေဒေသအားလုံး တန်းတူညီမျှ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေ ရေးအတွက် အမျိုးသား ပို့ဆောင်ရေး ကွန်ယက် (National Transport Network) တည်ထောင်နိုင်ရမည်။
- နိုင်ငံ မဟာဗျူဟာမြောက် တည်ရှိမှုကို အခြေခံ၍ ဒေသတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်မှု ဗဟိုချက်မ (Regional Transport Hub) ဖြစ်လာစေရေးအတွက် နိုင်ငံတကာ စံညွှန်းနှင့် ကိုက်ညီသည့် ပို့ဆောင်ရေး အခြေခံအဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်၊ အဆင့်မြှင့်တင်နိုင်ရမည်။
- လေကြောင်းပို့ဆောင်ရေး ဆိုင်ရာ လေဆိပ်နှင့် လေယာဉ်ကွင်းများဝန်းကျင်တွင် တားမြစ်သင့်သည့် လုပ်ငန်းများ သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းရမည်။
- ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာလေဆိပ်များ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းတို့အတွက် အမျိုးအစား အလိုက်

မြေလိုအပ်ချက်များ၊ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များကို သတ်မှတ်ဖော်ပြရမည်။

- ပင်လယ်ရေကြောင်း ဆိပ်ကမ်းနယ်နိမိတ်များ၊ ဧရိယာများကို တိကျစွာသတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းရမည်။

- မြစ်တွင်းသွား ရေယာဉ်များ ဆိုက်ကပ်ရပ်နားရန်အတွက် မြစ်တွင်းဆိပ်ကမ်းနေရာ ရွေးချယ်ခြင်းနှင့် ဆိပ်ကမ်းနယ်နိမိတ် သတ်မှတ်ခြင်းတို့ကို တိကျပြဋ္ဌာန်းရမည်။

- ခေတ်မီပြည်တွင်း ဆိပ်ကမ်းများအတွက် မြေနေရာများ အသုံးပြုမှုနှင့် လိုအပ်မှုများကို ပြည့်စုံစွာ သတ်မှတ်ဖော်ပြ ပြဋ္ဌာန်း ရမည်။

(၂) နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ

(ကက) ရည်ရွယ်ချက်

(ခခ) မူဝါဒလုပ်ငန်းများ

(လမ်း၊ တံတား၊ ဆက်သွယ်ရေး၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်း၊ ရေအားလျှပ်စစ်စသည့် လုပ်ငန်းအမျိုးအစား အလိုက်ဖော်ပြရန်)

မြန်မာ့ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့လုပ်ငန်းများ

- ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့ လုပ်ငန်းများအတွက် လက်ရှိလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်နေသော မြေအမျိုးအစားများကို တိကျစွာ သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းရမည်။

- ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့လုပ်ငန်း အသစ် တူးဖော်ထုတ်လုပ် ဆောင်ရွက်ရန် မြေအသုံးပြုမည့် အစီအစဉ်များ၊ သတ်မှတ်ချက်များကို တိတိကျကျ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

- ဆိုက်စမစ်တိုင်းတာခြင်း၊ ရေနံအစမ်းတွင်း တူးဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊ မြေယာနှင့် သီးနှံထိခိုက်မှုများအတွက် ပေးလျော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်း ဆောင်ရွက်ရမည်။
- အောင်မြင်သော ရေနံတွင်းများအဖြစ် သတ်မှတ်ရန် လိုအပ်သည့် မြေပမာဏနှင့် သိမ်းဆည်းမည့် မြေများအတွက် လျော်ကြေးပေးခြင်း အပါအဝင် ဆောင်ရွက်ပေးမည့် အစီအမံများ ရေးဆွဲ ပြဋ္ဌာန်း ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ရေနံနှင့် ဓာတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်း လမ်းကြောင်းများအတွက် မြေလိုအပ်မှု သတ်မှတ်ချက်များ၊ ပိုက်လိုင်း သွယ်တန်းမှုကြောင့် ထိခိုက်မှုများ အပေါ် ဆောင်ရွက်ပေးမည့် အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရမည်။
- ရေနံနှင့် ဓာတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်း လမ်းကြောင်း(Right of Way) အတွင်း လုပ်ကိုင်ခွင့်မပြုသည့် တားမြစ်ချက်များ(ဥပမာ- သစ်ပင်စိုက်ခြင်း၊ မြေတူးဖော်ခြင်း၊ ထိခိုက်ပျက်စီးစေသည့် ပစ္စည်း၊ အရည်များစွန့်ပစ်ခြင်း၊ မီးရှို့ခြင်း စသည်) ကို ပြည့်စုံ တိကျစွာ သတ်မှတ်ရမည်။

(ဈ) ပြည်တွင်း/ ပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး

(၁) ရည်ရွယ်ချက်

(၂) မူဝါဒလုပ်ငန်းများ

(စိုက်ခင်းများ၊ စက်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ရွှေ၊ သတ္တုအမျိုးမျိုး၊ ရေနံ၊ သဘာဝဓာတ်ငွေ့စသည့် သယံဇာတ တူးဖော်ထုတ်လုပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများကို အမျိုးအစားအလိုက် အသေးစိတ်ဖော်ပြရန်)

(ည) မြေသယံဇာတများတန်ဖိုးနှင့် မြေခွန်နှုန်းထားများ သတ်မှတ်ရေး

(၁) ရည်ရွယ်ချက်

(၂) မူဝါဒလုပ်ငန်းများ

(အမျိုးအစားအလိုက် အသေးစိတ်ထည့်သွင်းဖော်ပြရန်)

(ဋ) မြေသယံဇာတပိုင်ဆိုင်ခွင့်များ ခိုင်မာမှန်ကန်ရေး

(၁) ရည်ရွယ်ချက်

(၂) မူဝါဒလုပ်ငန်းများ

(အမျိုးအစားအလိုက် အစီအမံများ အသေးစိတ်ထည့်သွင်း ဖော်ပြရန်)

(ဌ) အမျိုးသားမြေအရင်းအမြစ်ဥပဒေရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရေး

(၁) ရည်ရွယ်ချက်

(၂) မူဝါဒလုပ်ငန်းများ

အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒ (မူကြမ်း)

အပိုင်း - ၁

မြေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲခြင်း

အခန်း(၁)

အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒ၏ အခြေခံသဘောတရားများ

၉။ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒဖြင့် -

(က) နိုင်ငံတော်ရှိ ပြည်သူ့အားလုံး၏ အကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ နိုင်ငံတော်၏ မြေအရင်းအမြစ်များကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ်၍ စဉ်ဆက်မပြတ် စနစ်တကျ အသုံးပြုမည်။

(ခ) ကျေးလက်နှင့် မြို့ပြများအပါအဝင် တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ မြေအရင်းအမြစ်များကို အသုံးပြုမှုနှင့် မြေယာလုပ်ကိုင်မှုဆိုင်ရာ တည်ဆဲဥပဒေများကို ညီညွတ်မျှတစေပြီး စနစ်တကျ အကောင်အထည် ဖော်နိုင်စေသော အမျိုးသား မြေယာဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းမည်။

(ဂ) မြေယာ အသုံးပြုသူများနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူတို့အကြား မြေယာ အငြင်းပွားမှုဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို အမျိုးသားမြေယာဥပဒေ နှင့်အညီ ပွင့်လင်းမြင်သာပြီး မှန်ကန်စွာဆုံးဖြတ်စေရမည်။

၁၀။ နိုင်ငံခြား တိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ဆက်လက်ဝင်ရောက်ရေး၊ စီးပွားရေး ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းကာကွယ်မှု ထိရောက်ရေး၊ လူမှုရေး သဟဇာတဖြစ်ရေး၊ မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်ခိုင်မာရေး၊ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးနှင့် မြေယာအငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် -

(က) တာဝန်ယူဆောင်ရွက်မှုကို မြှင့်တင်၍ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကို လေးစားရမည်။

(ခ) မြေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်းတို့ကို ဥပဒေနှင့်အညီ စနစ်တကျမှန်ကန်စွာ ဆောင်ရွက်၍ သန့်ရှင်းသောအုပ်ချုပ်မှု စနစ်ကို ပိုမို အားကောင်းစေရမည်။

(ဂ) မြေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော မှန်ကန်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို သိရှိခွင့်ရရှိစေရန် ခေတ်မီသောစနစ်များကို ထူထောင်ရမည်။

(ဃ) အလွယ်တကူ ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီး ဘက်မလိုက်သည့် မြေယာအငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းရေးယန္တရား တည်ထောင်ရမည်။

(င) အကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးသည့် လုပ်ငန်းစဉ် တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန် စီစဉ် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၁။ ဤမူဝါဒကို ကျင့်သုံးခြင်း၊ ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် နိုင်ငံတော်၏ အမျိုးသား မြေယာဥပဒေရေးဆွဲ ပြဋ္ဌာန်းခြင်း ပြုရာတွင် -

(က) မြေအသုံးချမှု စီမံခန့်ခွဲရေး၊ မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော အခွင့်အရေးများကို အခြေခံရမည်။

(ခ) ကဏ္ဍအားလုံးတွင် မြေအသုံးပြုရေးနှင့် ခိုင်မာသော မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့် ရရှိရေးတို့အတွက် တန်းတူအခွင့်အရေး ပေးရမည်။

(ဂ) မြေအရင်းအမြစ်များကို စဉ်ဆက်မပြတ် စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်းပြုရမည်။

(ဃ) လယ်ယာမြေ အသုံးချခြင်းဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးနှင့် သီးနှံစိုက်ပျိုးရေး နည်းလမ်းများကို ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အခွင့်အရေးများ ရရှိစေရမည်။

(င) တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာ အခြေခံသဘောတရားများကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

- (စ) ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်မှုမရှိသော နိုင်ငံတော်ပိုင်မြေ အငှားချထားမှုဆိုင်ရာစီစဉ် ဆောင်ရွက်မှုများကို ဖျက်သိမ်းရမည်။
- (ဆ) နိုင်ငံတကာ၏ အကောင်းဆုံး ကျင့်စဉ်များကို လေ့လာ၍ နိုင်ငံတော်၏ ဆိုင်ရာ ကဏ္ဍအသီးသီးတွင် လိုအပ်သလို ကျင့်သုံးရမည်။
- (ဇ) မြေသယံဇာတများ အသုံးပြုခြင်း၊ မြေအသုံးချခြင်းနှင့် မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့် ပြုခြင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ စီမံခန့်ခွဲရမည်။
- (ဈ) မှန်ကန်သောမြေယာ သတင်းအချက်အလက်များကို အများပြည်သူတို့အား အသိပေးပြီး ပူးပေါင်းပါဝင်ခွင့်ပေးရမည်။
- (ည) မြေအသုံးချမှု စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများသည် အများပြည်သူဝန် ဆောင်မှုနှင့် မြေအရင်းအမြစ်အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်တွင် အချင်းချင်း ဆက်သွယ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဋ) ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချပြီး သက်ဆိုင်ရာဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်က ဆုံးဖြတ် ဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်ရှိရမည်။
- (ဌ) လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိသည့် ဥပဒေများကို နိုင်ငံတကာကျင့်စဉ်နှင့် နိုင်ငံတော်၏ တိုးတက်ပြောင်းလဲလာသော အခြေအနေတို့နှင့်အညီ ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ညှိနှိုင်းရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရေး အတွက် ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဍ) အများပြည်သူအကျိုးငှာ မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ လျော်ကြေးပေးခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ ရှေ့နောက်ညီညွတ်မျှတပြီး တိကျမှန်ကန်သည့် နည်းလမ်း သတ်မှတ်ချက် များပါဝင်ရမည်။

အခန်း(၂)

လက်ရှိမြေယာစီမံအုပ်ချုပ်မှု ယန္တရားအခြေအနေ

၁၂။ မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေး ရရှိပြီးနောက် နိုင်ငံတော်သည် မြေရှင်စနစ်၏ ဆိုးကျိုးများမှ ကာကွယ်ရန် ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေးအက်ဥပဒေ၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တောင်သူလယ်သမား အခွင့်အရေးကာကွယ်သည့်ဥပဒေ၊ ၁၉၆၃ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေးဥပဒေနှင့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေးဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေတို့ကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။ ယင်းဥပဒေများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းအဆင့် ဆင့်ဖွဲ့စည်း၍ သက်ဆိုင်ရာစည်းမျဉ်း စည်းကမ်းနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၃။ နိုင်ငံတော်သည် ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၃) ရက်နေ့တွင် အမိန့်ကြော်ငြာစာ (အမှတ် ၄၄/ ၉၁)ဖြင့် မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများ စီမံခန့်ခွဲရေး ဗဟိုကော်မတီကို ဖွဲ့စည်း၍ နိုင်ငံပိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၊ သမဝါ ယအသင်းများ၊ အသင်းအဖွဲ့များ၊ ဖက်စပ်များ၊ စိုက်ပျိုးမြေကို စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများအတွက် ရယူအသုံးပြုသည့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများ၊ တစ်ဦးချင်း စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်သူများက စိုက်ပျိုးမြေ အသုံးချမှုတိုးချဲ့နိုင်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၄။ သစ်တောမြေ၊ သစ်တောစိုက်ခင်းနှင့် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောစိုက်ခင်းများကို စီမံခန့်ခွဲရန် ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် သစ်တောဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများနှင့် ညွှန်ကြားချက်တို့ကိုလည်း ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

၁၅။ ပြည်ထောင်စုလွတ်တော်သည် မြေလွတ်၊မြေလပ်နှင့်မြေရိုင်းများ စီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေ (အမှတ်- ၁၀/၂၀၁၂)နှင့် လယ်ယာမြေဥပဒေ(အမှတ်- ၁၁/၂၀၁၂)တို့ကို အသစ်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပြီး နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဥပဒေ(အမှတ် ၂၁/၂၀၁၂) ကိုလည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံသားရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုဥပဒေ (အမှတ် ၁၈/၂၀၁၃)ကိုလည်းကောင်း ထုတ်ပြန်၍ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ၏ မြေ အသုံးပြုခြင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို စီမံခန့်ခွဲခဲ့သည်။

အခန်း (၃)

အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုကောင်စီဖွဲ့စည်းခြင်း

၁၆။ ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့သည် -

(က) အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု မူဝါဒကိုအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုကောင်စီကို ဖွဲ့စည်းပြီး လုပ်ငန်းတာဝန်များ သတ်မှတ်ပေးရမည်။

(ခ) အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု ကောင်စီကို ဖွဲ့စည်းရာတွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတက တာဝန်ပေးအပ်သော ဒုတိယသမ္မတတစ်ဦးကို ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်များကို အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဥက္ကဋ္ဌက တာဝန်ပေးအပ်သည့် အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးကို အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် လည်းကောင်း ပါဝင်စေရမည်။

(ဂ) အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု ကောင်စီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို အထောက်အကူပြုနိုင်ရန် လိုအပ်သော လုပ်ငန်းကော်မတီများကို ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

၁၇။ အမျိုးသား မြေအသုံးချမှု ကောင်စီသည် -

(က) အမျိုးသား မြေအသုံးချမှုမူဝါဒကို နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံး တပြေးညီအကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာဒေသအလိုက် ထိရောက်စွာ ကြီးကြပ်နိုင်ရေးအတွက် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်မြေအသုံးချမှု ကော်မတီများ၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် ရဒေသ မြေအသုံးချမှု ကော်မတီများနှင့် ခရိုင်မြေအသုံးချမှု ကော်မတီများကို ဖွဲ့စည်းပြီး လုပ်ငန်းတာဝန်များကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

(ခ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် မြေအသုံးချမှုကော်မတီ ဖွဲ့စည်းရာတွင် ဝန်ကြီးချုပ်ကို ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း၊ မြေအသုံးချမှုနှင့်သက်ဆိုင်သော တိုင်း ဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ ဝန်ကြီးဌာနမှ ဝန်ကြီးများ၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အဆင့် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများမှ တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များကို အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ဥက္ကဋ္ဌက တာဝန်ပေးအပ်သော အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးကို အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် လည်းကောင်း ပါဝင်စေရမည်။

၁၈။ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ အဖွဲ့သည် -

(က) ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ မြေ အသုံးချမှု ကော်မတီနှင့်ခရိုင် မြေအသုံးချမှုကော်မတီများကို ဖွဲ့စည်းပြီး လုပ်ငန်းတာဝန်များကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

(ခ) အဆိုပါ ကော်မတီများကို ဖွဲ့စည်းရာတွင် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ဦးစီးအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ခရိုင်အုပ်ချုပ် ရေးမှူးတို့ကို ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ဦးစီးအဖွဲ့ဝင်များနှင့် ခရိုင်အဆင့် အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများမှ မြေအသုံးချမှုနှင့် သက်ဆိုင်သည့် တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များကို အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ဥက္ကဋ္ဌက တာဝန်ပေးအပ်သော အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးကို အတွင်းရေးမှူး အဖြစ်လည်းကောင်း ပါဝင်စေရမည်။

၁၉။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၊ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုကောင်စီနှင့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့တို့သည် သက်ဆိုင်ရာကောင်စီနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ ကော်မတီ အသီးသီး၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို သတ်မှတ်ရာတွင် အောက်ပါအချက်များကို အခြေခံရမည် -

(က) ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ဦးစီးဌာနအသီးသီး၏ တည်ဆဲမြေယာမှတ်တမ်းများ၊ မြေပုံ များနှင့် မှတ်ပုံတင်စနစ်များကို တပြေးညီဖြစ်စေရေးအတွက် ညှိနှိုင်းဆောင် ရွက်ခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက် မျှဝေခြင်း၊

- (ခ) နိုင်ငံတော်၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများအတွက် မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအတွက် မြေအသုံးချမှုတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍အသုံးပြုမည့် မြေပမာဏ လျာထားဆုံးဖြတ်ရာတွင် တိကျမှန်ကန်သည့် သတင်းအချက်အလက်ကို အကျိုးသက်ဆိုင်သူများအား ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ သိရှိစေခြင်းနှင့် ယင်းတို့ကိုယ်တိုင် အသုံးပြုခွင့်ရရှိစေခြင်း၊
- (ဂ) နိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ မြေကို အသုံးပြုခြင်း၊ လုပ်ကိုင်ခွင့်ချထားခြင်းနှင့် အခြားနည်း အသုံးပြုခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားဝင်အခွင့်အရေး ရရှိစေခြင်း၊ မြေယာအငြင်းပွားမှုကို လွယ်ကူစွာ ဖြေရှင်းခြင်းနှင့် အငြင်းပွားမှု လျှော့ချခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် တိကျသောနယ်နိမိတ် မြေပုံများ ရေးဆွဲခြင်းနှင့် မြေအတန်းအစား သတ်မှတ်သည့် တရားဝင်အသိအမှတ်ပြု စနစ်ထားရှိ ကျင့်သုံးခြင်း။

အခန်း (၄)

မြေအတန်းအစားများနှင့် စီမံခန့်ခွဲသည့် အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ

၂၀။ မြေအတန်းအစားကို ရှင်းလင်းလွယ်ကူစေရန် အောက်ပါအတိုင်း ၁၀ မျိုးခွဲခြားသတ်မှတ်သည် -

(က) သစ်တောမြေ၊

(ကြိုးဝိုင်းတော၊ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော၊သစ်တောစိုက်ခင်းများနှင့် ကျေးရွာအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော)

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေ၊ မွေးမြူရေးမြေနှင့် ရေလုပ်ငန်းမြေ၊

(လယ်ယာမြေ/ ကျွဲနွား၊ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးမြေ/ ငါးမွေးမြူရေးမြေ၊ ရေလုပ်ငန်းမြေနှင့် ရေပြင်များ)

(ဂ) မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်း၊

(စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေး လုပ်ကိုင်ခဲ့ပြီး စွန့်လွှတ်ထားသော မြေလွတ်၊ မြေလပ်/
စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခဲ့ခြင်းမရှိသည့် မြေလွတ်၊ မြေလပ်)

(ဃ) မြို့ပြ၊ ကျေးလက်လူနေအိမ်ရာမြေ နှင့် အများပြည်သူဆိုင်ရာမြေများ၊

(မြို့ရွာလူနေအိမ်ရာများ/ စည်ပင်သာယာရေးနယ်မြေများ/ ဇုန်များ/ အများ
ပြည်သူ အသုံးပြုနေရာများနှင့် အဆောက်အအုံများ)

(င) ရေပြင်ဧရိယာ၊

(မြစ်၊ ချောင်း၊ မြစ်ချောင်းနယ်၊ ကမ်းပါးနယ်၊ ကမ်းနားနယ်/ ထိန်းသိမ်း
ကာကွယ်ထားသည့် အဏ္ဏဝါရေပြင်နှင့် ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းများ/ တူး
မြောင်း၊ ရေကာတာ၊ ရေကန်၊ ရေလှောင်တံနှင့် ဆည်များ/ အဏ္ဏဝါ ပန်းခြံ
နှင့် ကမ်းခြေ ဧရိယာ)

(စ) နွံတော/စိမ့်မြေ၊

(သစ်တောနယ်မြေရှိစိမ့်မြေ/မြေလွတ်၊မြေလပ်ရှိစိမ့်မြေ/အခြားစိမ့်မြေများ)။

(ဆ) စားကျက်မြေ၊

(မြက်ခင်းမြေ / ခြံပုတ်ပေါက်ရောက်ရာမြေ)။

(ဇ) ကာကွယ်ထားသည့်နယ်မြေများ၊

(ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နယ်မြေများ/ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်း
ထားသည့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်ဒေသများ)။

(ဈ) သတ္တုတွင်းမြေ၊ရေနံတွင်းမြေ၊သဘာဝသယံဇာတမြေများ၊

(သတ္တုတွင်း၊ ကျောက်မျက်ရတနာ နယ်မြေ /ရေနံမြေ /ဆားနယ်မြေ)

(ည) အမျိုးသားကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးနယ်မြေများ

(နိုင်ငံတော် ကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးနေရာဒေသများ/ တပ်မြို့စည်ပင်သာယာရေးနယ်မြေများ)။

၂၁။ အမျိုးသား မြေယာဥပဒေရေးဆွဲရာတွင် ဤမူဝါဒပါ မြေအတန်းအစား ၁၀မျိုး၊ ယင်းတို့၏ အုပ်စုခွဲများ၊ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များနှင့် ယင်းမြေ အတန်းအစားတို့ကို စီမံခန့်ခွဲသည့် အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများအား အသေးစိတ် ထည့်သွင်းဖော်ပြရမည်။

အခန်း (၅)

သတင်းအချက်အလက်စီမံခန့်ခွဲခြင်း

၂၂။ မြေယာ လုပ်ကိုင်ခွင့်ခိုင်မာမှုသည် မြေအသုံးချမှုကို စနစ်တကျ စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြု၍ ကျေးလက်နှင့်မြို့ပြ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်းတို့၏ အခြေခံအုတ်မြစ်ဖြစ်ရမည်။

၂၃။ သတင်းအချက်အလက်စီမံခန့်ခွဲခြင်း ပြုရာတွင် -

(က) နောက်ဆုံးအချိန်ထိပြည့်စုံပြီး တိကျမှန်ကန်သော တရားဝင်မြေအသုံးချမှု အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ထားရှိနိုင်ခြင်းသည် မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့် ခိုင်မာမှုကိုဖြစ်စေသော အခြေခံအချက်ဖြစ်ရမည်။

(ခ) မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်ခိုင်မာမှုနှင့် ပြည့်စုံမှန်ကန်သော မြေယာသတင်းအချက်အလက်များကို လွယ်ကူစွာ ရယူသုံးစွဲနိုင်ရေးအတွက် တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ မြေအမှန်အသုံးပြုမှုအပေါ် အခြေခံ၍ တရားဝင်မြေယာ လုပ်ကိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးများကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ စနစ်တကျ ကိုက်ညီမှန်ကန်စေရန် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အပြန်အလှန်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်၍ မြေပုံရေးဆွဲခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်းတို့အတွက် အရင်းအမြစ်များကို လုံလောက်စွာ ခွဲဝေချထားပေးရမည်။

(ဂ) နောက်ဆုံးအချိန်ထိ ပြည့်စုံပြီး တိကျမှန်ကန်သော မြေယာသတင်းအချက်အလက်များကို ရယူသုံးစွဲခွင့်ပေးခြင်းနှင့် အသုံးပြုခြင်းတို့သည် မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ မြေယာခွဲဝေချထားခြင်း၊ မြေအသုံးပြုမှုအခွင့်အရေး လွှဲပြောင်းခြင်း၊ မြေအသုံးပြုမှု ပုံစံပြောင်းလဲခြင်းနှင့် မြေယာအငြင်းပွားမှုကို ဥပဒေအရ အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်းတို့အတွက် အခြေခံအချက်အဖြစ် သတ်မှတ်ရမည်။

(ဃ) တစ်သီးပုဂ္ဂလများ၊ ဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်းများ၊ မြေယာအသုံးပြုမှု အခွင့်အရေးကို လက်ရှိထားသည့် သို့မဟုတ် စီမံခန့်ခွဲသည့် အဖွဲ့အစည်းများအားလုံးသည် ပြည့်စုံမှန်ကန်သော မြေယာသတင်းအချက်အလက်များကို ညီတူညီမျှ သိရှိရယူပိုင်ခွင့်နှင့် မြေယာလွှဲပြောင်း လုပ်ကိုင်ခွင့်ကို ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိစေရမည်။

(င) မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ မှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊ မြေပုံထုတ်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ပြီးသည်ဖြစ်စေ၊ ပြုလုပ်မပြီးသည်ဖြစ်စေ နှစ်ကာလတာရှည်စွာ တည်ရှိခဲ့သည့် မြေအသုံးပြုသူများ၏ အခွင့်အရေးများကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းနှင့် ကာကွယ်ခြင်းတို့အတွက် အထူးထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ မြန်မာနိုင်ငံရှိ လက်ရှိမြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့် မှတ်တမ်းများ နောက်ဆုံးအချိန်ထိ ပြည့်စုံပြီး တိကျမှန်ကန်ခြင်း၊ အားလုံးအတွက် မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့် ခိုင်မာခြင်းတို့ကို တိုးတက်စေရမည်။

၂၄။ မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်ချထားခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက် စီမံခန့်ခွဲခြင်းပြုရာတွင် အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ပြင်ဆင်သည့် လုပ်ငန်းစဉ် အောင်မြင်ရန် အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်သည်-

(က) အခွင့်အရေးရှိသော အကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းအားလုံးတို့က မိမိတို့၏အခွင့်အရေးများကို အသိအမှတ်ပြုခြင်း၊ မှတ်ပုံတင်ခြင်း မပြုရသေးသည့်တိုင် ပုံမှန်အားဖြင့် အသိအမှတ်ပြုထားသော မြေအသုံးပြုမှု အခွင့်အရေးများကို တောင်းဆိုရရှိနိုင်ရေးအတွက် ရှင်းလင်းသည့် လုပ်ငန်းစဉ် တည်ထောင်ခြင်း၊

- (ခ) ဤမြေအသုံးချမှုမူဝါဒကို အခြေခံ၍ တရားဝင် လက်ရှိ မြေအသုံးချမှု အခွင့်အရေးများအားလုံးကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊
- (ဂ) အစိုးရ မြေယာအုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများအတွင်း မြေယာသတင်း အချက်အလက်များ စုစည်းခြင်း၊ မျှဝေခြင်းပြုနိုင်ရန်နှင့် မြေယာသတင်း အချက်အလက်များကို အများပြည်သူတို့ ရယူသုံးစွဲနိုင်မှုတိုးတက်ရန် အတွက် မြေအသုံးချမှုမြေပုံများနှင့် မှတ်တမ်းများကို သင့်လျော်သော ဒီဂျီတယ်ပုံစံသို့ ပြောင်းလဲခြင်း၊
- (ဃ) မြေအမှန်အသုံးချမှုနှင့် လက်ရှိ မြေအသုံးချမှုမြေပုံများနှင့် မြေယာမှတ်တမ်း များကို နှိုင်းယှဉ်ရာတွင် ရုပ်ပုံကြည်လင်ပြတ်သားသော ဂြိုဟ်တုမြေပုံများ ရယူ အသုံးပြုခြင်း၊
- (င) အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ မြေအသုံးချမှုမြေပုံများ ပြင်ဆင်ရာတွင် မှန်ကန်သော မြေအသုံးချမှု အခွင့်အရေးမှတ်တမ်းများနှင့် တိုက်ဆိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (စ) ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်တွင် မြေအသုံးချမှုအခွင့်အရေးများကို အတည်ပြုနိုင်ရန် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ခြင်းနှင့် အများပါဝင်၍ မြေအသုံးချ မြေပုံရေးဆွဲခြင်း နည်းလမ်းများကို အသုံးပြုခြင်း။
- (ဆ) အထက်ပါ လမ်းညွှန်ချက်များအပေါ် အခြေခံ၍ မြေအသုံးချမှုမှတ်တမ်းနှင့် မြေပုံများကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ပြင်ဆင်ပြုစုနိုင်ရန်နှင့် အများပြည်သူတို့ ရယူ သုံးစွဲနိုင်ရန် တိကျသည့် နည်းလမ်းများကို တစ်ခုသို့မဟုတ် တစ်ခု ထက်ပိုသော စမ်းသပ်စီမံချက်များတွင် သုတေသနပြု စမ်းသပ်ရမည်။

အပိုင်း - ၂

စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် မြေအသုံးချမှု ပြောင်းလဲခြင်း

အခန်း (၁)

စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် မြေအသုံးချ မြေပုံ ရေးဆွဲခြင်း

၂၅။ (က) မြေအသုံးချမှုကို ပြောင်းလဲခြင်းမပြုမီ အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ပြည့်စုံ မှန်ကန်သော သတင်းအချက်အလက်များအပေါ် အခြေခံ၍ မြေအသုံးချမှု စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်ကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) မြေအသုံးချမှု ပြောင်းလဲရန် အဆိုပြုချက်များသည် လက်ရှိနေထိုင်မှု၊ မြေအသုံးချမှု၊ မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်၊ မြေယာတည်ရှိမှု၊ ကာကွယ်ထားသော နယ်မြေ၊ ကျူးကျော်မှုတို့နှင့် သင့်လျော်မှုရှိမရှိနှင့် မည်သည့်အကျိုး သက်ရောက်မှုများရှိနိုင်သည်ကို မှန်ကန်စွာသိရှိနိုင်ရေးအတွက် တည်ဆဲ မြေအသုံးချမှု စီမံကိန်းနှင့် မြေပုံများကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ပြင်ဆင်ရမည်။

(ဂ) အထက်ပါလုပ်ငန်းစဉ်ကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် အများပါဝင်၍ မြေအသုံးချ မြေပုံရေးဆွဲခြင်းနည်းလမ်းနှင့် ဒေသရှိ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများအား ညှိနှိုင်း တိုင်ပင်သည့် နည်းလမ်းတို့ကို အခြေခံ၍ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၆။ ခရိုင်အဆင့် စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များ ပိုမိုကောင်းမွန်လွယ်ကူစေရေးအတွက် ခေတ်မီသော မြေအသုံးချမှုမြေပုံရေးဆွဲခြင်း၊ ဇုန်နယ်မြေသတ်မှတ်ခြင်း၊ စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၊ အများပြည်သူနှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းခြင်း၊ တစ်သီးပုဂ္ဂလလျှောက်ထားခြင်း နည်းလမ်းများကို စုစည်းအသုံးပြု၍ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၇။ ခရိုင်အဆင့် မြေအသုံးချမှု အဆိုပြု စီမံကိန်းများရေးဆွဲရာတွင် အောက်ပါအချက် များ ပါဝင်စေရမည် -

(က) မြေအသုံးချမှု စီမံကိန်းမှတ်တမ်းများကို အများပြည်သူသို့ ပွင့်လင်းမြင်သာ စွာ ရယူသုံးစွဲခွင့်ပေးခြင်း၊

- (ခ) အမျိုးသားအဆင့်၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အဆင့်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့် မြေအသုံးချမှု စီမံကိန်းများအား စုစည်းအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊
- (ဂ) မြို့ပြစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၊ ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းများတွင် "အောက်ခြေမှ အထက်သို့" တင်ပြသည့် နည်းလမ်းကို အသုံးပြုခြင်း၊
- (ဃ) လက်ရှိ မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်များကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းနှင့် လက်ရှိမြေအသုံးချမှုကို ပြောင်းလဲခြင်းတို့အတွက် ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊
- (င) အများပြည်သူပါဝင်သည့် မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်၊ မြို့၊ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာအုပ်စု သို့မဟုတ် ကျေးရွာအဆင့်ရှိ အများပြည်သူ့ကြိုတင်အသိပေးခြင်းနှင့် သဘောထားမှတ်ချက် ရယူခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (စ) မြေအသုံးချမှု စီမံကိန်းများကို ရေးဆွဲရာတွင် အထောက်အထားများကို အခြေခံသည့် နည်းလမ်းများဖြစ်သော ဂြိုဟ်တုပုံရိပ်နည်းပညာနှင့် နေရာဒေသအလိုက် အသေးစိတ်လေ့လာသည့် နည်းပညာများကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းနှင့် ထည့်သွင်းအသုံးပြုခြင်း၊
- (ဆ) မြေအတန်းအစား ပြောင်းလဲလိုသည့်နေရာများကို လက်ရှိအခြေအနေနှင့် လက်ရှိ မြေအသုံးပြုမှု အခွင့်အရေးများအပေါ် အခြေခံ၍ ရှင်းလင်းစွာ သတ်မှတ်ခြင်း၊
- (ဇ) မြေယာနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်အရင်းအမြစ် ထိန်းသိမ်းရေးကို အားပေးရန် အလို့ငှာ စိုက်ပျိုးရေး ဂေဟဇုန်များ သတ်မှတ်ရာတွင် အနှောင်အဖွဲ့ကင်းစေခြင်း၊
- (ဈ) အချိန်ကာလအလျောက်ဖြစ်ပေါ်သော ပြောင်းလဲမှုများနှင့်အညီ မြေအသုံးချမှု စီမံကိန်းများကို အချိန်ကာလ အပိုင်းအခြားအလိုက် ပြင်ဆင်ခြင်း၊

(ည) မြေအသုံးချမှု ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံသားများက ပြန်လည် ဆွေးနွေးနိုင်ရန် အကျိုးရှိပြီး ထိရောက်သော ယန္တရားများ တည်ထောင်ပေးခြင်း။

၂၈။ ဇုန်နယ်မြေသတ်မှတ်ခြင်း သို့မဟုတ် တစ်သီးပုဂ္ဂလ လျှောက်ထားခြင်းနည်းလမ်းဖြင့် မြေအသုံးချမှုပြောင်းလဲရန် စီမံကိန်းဆောင်ရွက်မည့်နေရာများတွင် တရားဝင်လက်ရှိ မြေအသုံးချသူများ၏ အခွင့်အရေးများနှင့်မြေအသုံးချမှုအားလုံးကို မထိခိုက်စေရ။

၂၉။ မြေအသုံးချမှု အပြောင်းအလဲပြုလုပ်ရန် စီမံထားသည့်နယ်မြေများတွင် မြေအသုံးပြုလျက်ရှိသူများက မြေအသုံးချမှုအခွင့်အရေးများကို လွှဲပြောင်းခြင်း သို့မဟုတ် ရောင်းချခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မိမိတို့၏ဆန္ဒအလျောက် လွတ်လပ်စွာညှိနှိုင်းထားသော ဈေးကွက်ပေါက်ဈေးဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

အခန်း (၂)

ဇုန်သတ်မှတ်၍ မြေအသုံးချမှုပြောင်းလဲခြင်း

၃၀။ ခရိုင်စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့သည် -

(က) မြေအသုံးချမှု စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် အတည်ပြုထားသော အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီဖြစ်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေးနှင့် အခြားလိုအပ်ချက်များ ပြည့်မီစေရေးတို့အတွက် သင့်လျော်သော နယ်မြေများတွင် မြေအသုံးချမှုကို ပြောင်းလဲရန် အဆိုပြုရမည်။

(ခ) ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသည်ဖြစ်စေ၊ မှတ်ပုံမတင်ထားသည်ဖြစ်စေ စဉ်ဆက်မပြတ် မြေအသုံးချမှု၊ မြေစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် မြေယာလုပ်ကိုင်မှု အခွင့်အရေးများကို အကာအကွယ်ပေးရမည်။

၃၁။ အမျိုးသားအဆင့်၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အဆင့်နှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသများသည် ရေရှည် မြေအသုံးချ

မူ စီမံကိန်းများကို ခရိုင်စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့၏ အဆိုပြုထားသော မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းနှင့် မြေပုံများပါ ပြင်ဆင်ချက်များကို အသုံးပြု၍ ပြင်ဆင်ရမည်။

၃၂။ မြေအသုံးချမှု ပြောင်းလဲရန် အဆိုပြုချက်များကိုခရိုင်စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့၏ အဆိုပြု မြေပုံများတွင် အောက်ပါမြေအသုံးချမှု ဇုန်များကို သတ်မှတ်ရမည်-

- (က) အိမ်ရာဇုန်၊
- (ခ) အခြေခံအဆောက်အအုံဇုန်၊
- (ဂ) ကာကွယ်ထားသောနယ်မြေဇုန် သို့မဟုတ် အမျိုးသားကာကွယ်ရေးနယ်မြေ ဇုန်၊
- (ဃ) ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဇုန်၊ စက်မှုလက်မှုဇုန် သို့မဟုတ် သတ္တုတွင်းမြေဇုန်၊
- (င) စိုက်ပျိုးရေးဇုန်၊
- (စ) စားကျက်မြေဇုန်၊
- (ဆ) သစ်တောဇုန်။

၃၃။ (က) မြေအသုံးချမှု ဇုန်များအတွက် အဆိုပြုခြင်း၊ မြေပုံထုတ်ခြင်း ပြုလုပ်ပြီး သည့်အခါ ယင်းတို့ကို အများပြည်သူသို့ချပြ၍ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) အကျိုးထိခိုက်မှုရှိသော နယ်မြေများမှ အကျိုးသက်ဆိုင်သူ အားလုံးက အဆိုပြု မြေအသုံးချမှု အပြောင်းအလဲအားလုံး သို့မဟုတ် အစိတ်အပိုင်း တစ်ရပ်ရပ်ကို ထောက်ခံခြင်း သို့မဟုတ် ကန့်ကွက်ခြင်းအား မှတ်ပုံတင်နိုင် ရေးအတွက် အချိန်လုံလောက်စွာရရှိရန် ပထမအကြိမ် အသိပေးသည့် လုပ်ငန်းကို ကျေးရွာ သို့မဟုတ် ရပ်ကွက်တိုင်း၌ နှစ်လကြာဆောင်ရွက်ရ မည်။

(ဂ) ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင် သည့် လုပ်ငန်းစဉ်မှရရှိသည့် ထောက်ခံချက်နှင့် ကန့်ကွက်ချက်တို့ကို အခြေခံ၍ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသော ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာရှိ

အဆိုပြု မြေအသုံးချမှုဇုန် အားလုံးသို့မဟုတ် အစိတ်အပိုင်းကို အတည်ပြု ခြင်း သို့မဟုတ် ပြင်ဆင်ခြင်းပြုနိုင်ရန် မိမိသဘောထား မှတ်ချက်နှင့်အတူ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

(ဃ) မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် မြို့နယ်အတွင်းရှိ သက်ဆိုင်ရာရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု၏တင်ပြချက်များကို စုစည်း၍ အဆိုပြု မြေအသုံး ချမှုဇုန်အားလုံး သို့မဟုတ် အစိတ်အပိုင်းကို အတည်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ပြင်ဆင်ခြင်းပြုနိုင်ရန် မိမိ သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ ခရိုင်စီမံခန့်ခွဲရေး အဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

(င) ခရိုင်စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့သည် -

(၁) ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် မြို့နယ်တို့၏ တင်ပြချက်ကို အခြေပြု၍ ခရိုင်တစ်ခုလုံးရှိ မြေအသုံးချမှုကို ပြောင်းလဲနိုင်ရန် အဆိုပြုဇုန်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်၍ သင့်လျော်သလို ပြင်ဆင် ဆောင်ရွက်ရမည်။

(၂) ပြင်ဆင်ထားသော မြေအသုံးချမှုဇုန်များနှင့် မြေပုံများကို အကျိုးသက် ရောက်သော သက်ဆိုင်ရာရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာတွင် ဒုတိယ အကြိမ် အသိပေးသည့် လုပ်ငန်းကို တစ်လကြာချုပ်ပြီး ညှိနှိုင်း တိုင်ပင်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်ကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

(၃) ဒုတိယအကြိမ် အသိပေးသည့် လုပ်ငန်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် မြို့နယ်တို့၏ တင်ပြချက်များ ကို ရရှိသည့်အခါ ယင်းတင်ပြချက်ကို အခြေခံ၍ ခရိုင်တစ်ခုလုံး၏ မြေအသုံးချမှုကို ပြောင်းလဲရန် အဆိုပြုဇုန်များအား ပြန်လည်သုံးသပ် ၍ သင့်လျော်သလို အပြီးသတ် ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ရမည်။

(၄) အပြီးသတ် ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ပြီးသည့်အခါ မြေအသုံးချမှုဇုန်အသစ် ကို အတည်ပြုရမည်။

- (၅) အသစ်သတ်မှတ်ထားသည့် မြေအသုံးချမှုဇုန်များကို အများပြည်သူ သိရှိနိုင်ရန် မြေပြင်တွင် ထင်ရှားစွာဖော်ပြ၍ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာ အလိုက် မှတ်တမ်းတင်ထားရမည်။
- (၆) အတည်ပြု မြေအသုံးချမှု ဇုန်မှတ်တမ်းကို အမျိုးသားအဆင့်၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အဆင့်နှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရနယ်မြေများ အတွင်းရှိ နှစ်ရှည်မြေ အသုံးချမှုစီမံကိန်းတွင် အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ပြင်ဆင်နိုင်ရေးအတွက် သတင်းအချက်အလက်အဖြစ် ပေးပို့ရမည်။

အခန်း(၃)

တစ်သီးပုဂ္ဂလလျှောက်ထား၍ မြေအသုံးချမှုပြောင်းလဲခြင်း

၃၄။ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာန၊ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများသို့ တစ်သီးပုဂ္ဂလ မြေ အသုံးချမှုပြောင်းလဲရန် လျှောက်ထားချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယင်းအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများက ခွင့်ပြုရန် သင့်/မသင့် စဉ်းစားရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ နယ်မြေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ မြေအသုံးချလျက် ရှိသူများ၏ မြေအသုံးချမှု အခွင့်အရေးများကို ကာကွယ်နိုင်ရေးအတွက် လျှောက်ထားချက်ကို အများပြည်သူသို့ အသိပေးချပြခြင်း၊ ကြိုတင်နို့တစ်ပေးခြင်းနှင့် အယူခံခွင့်ပေးခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်များကို သတ်မှတ်ရမည်။

၃၅။ တစ်သီးပုဂ္ဂလများအတွက် အဆိုပြုမြေအသုံးချမှု ပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် ယင်းပတ်ဝန်းကျင်ရှိ မြေအသုံးပြုလျက်ရှိသူများအပေါ် သက်ရောက်နိုင်သည့် အကျိုးထိခိုက်မှုများကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်ရေးအတွက် အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်ရန် သတ်မှတ်ရမည် -

- (က) သက်ဆိုင်ရာ မြေစီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့သည် အကျိုးသက်ရောက်သည့် နယ်မြေရှိ လက်ရှိနေထိုင်မှု၊ မြေအသုံးချမှု၊ မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်၊ မြေတည်ရှိမှု၊

ကာကွယ်ထားသော နယ်မြေများ၊ ကျူးကျော်မှုများနှင့် အခြားလူမှုစီးပွား
ရေးဆိုင်ရာ မြေအသုံးချမှု စီမံကိန်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို
မှန်ကန်မှုရှိမရှိ စိစစ်အတည်ပြုစေခြင်း၊

- (ခ) ဘက်မလိုက်သော ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေး အကျိုးသက်ရောက်မှု ဆန်းစစ်
ချက်များကို မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် မြေငှားရမ်းခြင်းများကို
သုံးသပ်ခြင်းမပြုမီ အပြီးသတ် ဆောင်ရွက်စေခြင်း၊
- (ဂ) လျှောက်ထားသူကပေးချေရန် တာဝန်ရှိသော သတင်းအချက်အလက်
မှန်ကန်မှု ရှိ/မရှိ စိစစ်အတည်ပြုခြင်းဆိုင်ရာ ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အကျိုးသက်
ရောက်သည့် နယ်မြေအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးအကျိုးသက်
ရောက်မှု ဆန်းစစ်ချက်များပြုလုပ်သည့် ကုန်ကျစရိတ်များကို သတ်မှတ်
ခြင်းနှင့် ကုန်ကျစရိတ်ပေးသွင်းရမည့် အချိန်ကာလသတ်မှတ်ခြင်း၊
- (ဃ) အလှည့်ကျ အနားပေးစနစ်ဖြင့် စိုက်ပျိုးသော တောင်ယာများနှင့် မိရိုးဖလာ
နည်းစနစ်များဖြင့် စိုက်ပျိုးသည့် မြေများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကာအကွယ်
ပေးခြင်း၊
- (င) ပတ်ဝန်းကျင် လူ့အဖွဲ့အစည်းများက မျှဝေသုံးစွဲ၍ အကျိုးခံစားခွင့်ရရှိနေ
သည့် ပတ်ဝန်းကျင်အရင်းအမြစ်များကို အကာအကွယ်ပေးခြင်း၊
- (စ) မြေယာအငြင်းပွားမှုများ လျော့နည်းစေရန် အများပြည်သူ၏ သဘောထား
ရယူ၍ မြေအသုံးချမှုအစီအစဉ်များကို ညီညွတ်မျှတစွာ ဆောင်ရွက်စေခြင်း။

အပိုင်း - ၃

နိုင်ငံပိုင်မြေများကို လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုခြင်းနှင့် ငှားရမ်းခြင်း

၃၆။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအတွက် နိုင်ငံပိုင်မြေကို ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုရာတွင် ဘက်မလိုက်သော ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် လူမှုရေးအကျိုးသက်ရောက်မှု ဆန်းစစ်ချက်များ၏ တွေ့ရှိချက်နှင့် ထောက်ခံချက်များအပေါ် အခြေပြု ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ဘက်မလိုက်သော ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် လူမှုရေး အကျိုးသက်ရောက်မှု ဆန်းစစ်ချက် ယန္တရားကို ဦးစွာ တည်ထောင်ရမည်။

၃၇။ ဘက်မလိုက်သော ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် လူမှုရေးအကျိုးသက်ရောက်မှု ဆန်းစစ်ချက်ယန္တရားက ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စရပ်များကို နည်းလမ်းတကျပြုလုပ်နိုင်ရန် တိကျသော သတ်မှတ်ချက်များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို သုတေသနပြုခြင်း၊ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် အတည်ပြုခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်နေစဉ်အတွင်း နိုင်ငံပိုင်မြေငှားရမ်း လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုခြင်းကို ခေတ္တဆိုင်းငံ့ထားရမည်။

၃၈။ ဘက်မလိုက်သော ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် လူမှုရေးအကျိုးသက်ရောက်မှု ဆန်းစစ်ချက်များတွင် -

- (က) ပြောင်းရွှေ့ရန် ဆန္ဒမရှိသော အကျိုးသက်ဆိုင်သူကို ယင်း၏ဆန္ဒကို ဆန့်ကျင်၍ နေရာပြောင်းရွှေ့စေခြင်း မပြုစေရ။
- (ခ) အကျိုးသက်ဆိုင်သူ၏ ဆန္ဒအရ နေရာပြောင်းရွှေ့ရန် မဖြစ်နိုင်ပါက စီမံချက်ဒီဇိုင်းကို ပြောင်းလဲ၊ ပြင်ဆင်၊ ရေးဆွဲကျင့်သုံးနိုင်သည့် နည်းလမ်းကို ရှာဖွေရမည်။
- (ဂ) နိုင်ငံတော်၏အကျိုးငှာ ပြောင်းရွှေ့ရန် အမှန်တကယ် လိုအပ်ပါက စေ့စပ်ညှိနှိုင်းခြင်းနည်းလမ်းဖြင့် ပူးပေါင်းပါဝင်စေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဃ) နေရာပြောင်းရွှေ့ရသော အကျိုးသက်ဆိုင်သူတို့အား စီမံချက်၏ အကျိုးအမြတ်များကို သိရှိစေ၍ နေရာပြောင်းရွှေ့ရသည့်အတွက် လိုအပ်သော

အရင်းအမြစ်များကို လုံလောက်စွာ ထောက်ပံ့ပေးသည့် အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ပြီး စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ဖော်ဆောင်ရမည်။

(င) မြေယာခွဲဝေချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းတို့အတွက် စီမံကိန်း ရေးဆွဲအကောင်အထည် ဖော်ရာ၌ နေရာပြောင်းရွှေ့ရသော အကျိုး သက်ဆိုင်သူများကို စနစ်တကျ တိုင်ပင်ညှိနှိုင်း၍ ကိုယ်တိုင်ပါဝင် ဆောင် ရွက်စေရမည်။

(စ) အဆိုပြုထားသော အငှားချထားမှု သို့မဟုတ် လုပ်ကိုင်မှုနယ်မြေများ အတွင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ ပတ်ဝန်းကျင်တွင်ဖြစ်စေ လက်ရှိမြေအသုံးပြုသူများ အား မထိခိုက်စေရန် သင့်လျော်သော လုပ်ငန်းစဉ်များကို ချမှတ်ရမည်။

(ဆ) ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ မြေအသုံးပြုသူများအတွက် အကျိုးရှိစေသည့် လက်ရှိ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ထိန်းသိမ်းရမည်။

(ဇ) အကျိုးသက်ဆိုင်သော မြေအသုံးပြုသူအားလုံးအတွက် ဘက်မလိုက်သော အငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းရေးယန္တရားကို အသင့်တည်ထောင်ထားရမည်။

(ဈ) အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ မပြောင်းရွှေ့မီ နေထိုင်လျက်ရှိသော မြေ၊ အခြေခံ အဆောက်အအုံနှင့် တန်ဖိုးညီမျှသော သို့မဟုတ် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အိမ်ရာ တည်ဆောက်ပြီးမှသာ ပြောင်းရွှေ့ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၉။ မြေယာလက်ဝါးကြီးအုပ်သိမ်းယူမှု ပြဿနာကို တားဆီးနိုင်ရန် မြေယာဥပဒေနှင့် မြေယာအုပ်ချုပ်မှုတွင် အောက်ပါအချက်များ ပါဝင်စေရမည်-

(က) နိုင်ငံပိုင်မြေများကို လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုရန် သို့မဟုတ် ငှားရမ်းရန် ခွင့်ပြုရာတွင် အများဆုံး အရွယ်အစားကို သတ်မှတ်ခြင်း၊

(ခ) ကုမ္ပဏီတစ်ခုချင်းအလိုက် ယင်း၏ စွမ်းဆောင်ရည်အပေါ် အခြေပြု၍ ကန့်သတ်ချက်များ သတ်မှတ်ခြင်း၊

(ဂ) အငြင်းပွားသည့် ဇုန်များတွင် မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုရန် ဆိုင်းငံ့ခြင်း၊

(ဃ) မြေယာ လက်ဝါးကြီးအုပ်သိမ်းယူမှုဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို တရားရုံးတွင် အရေးယူနိုင်သော တားမြစ်ချက်များအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်း။

၄၀။ အချို့လယ်သမားများအတွက် အကျိုးရှိပြီး၊ အချို့လယ်သမားများအတွက် အကျိုး ထိခိုက်စေသော ကန်ထရိုက်လယ်ယာစနစ်ကို စမ်းသပ်ကျင့်သုံးခြင်းဆိုင်ရာ တိုင်ကြား မှုများကို ဖြေရှင်းရန်နှင့် ကျေးရွာအဆင့်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ရေရှည်တည်တံ့စေရန် စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်များ မစတင်မီ အောက်ပါလမ်းညွှန်ချက် များကို ချမှတ်ကျင့်သုံး၍ ညီညွတ်မျှတစေရမည်-

(က) စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက် ထားသည့် ကုမ္ပဏီများ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု မှတ်တမ်းများကို စိစစ် အတည်ပြုခြင်း၊

(ခ) စီမံချက်များ မစတင်မီကာလ အပိုင်းအခြားအလိုက် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေး အကျိုးသက်ရောက်မှု ဆန်းစစ်ချက်ပြုလုပ်ခြင်း၊

(ဂ) ကုမ္ပဏီက အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သော စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ကန်ထရိုက်စနစ်သည် သက်ဆိုင်ရာဒေသအခြေအနေနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ခြင်း ရှိ/မရှိ သိရှိနိုင်ရေးအတွက် ကုမ္ပဏီက အကောင်အထည်ဖော် ဆောင် ရွက်ပြီးသော စမ်းသပ်စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိသော စမ်းသပ်စီမံချက်တို့ကို လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း၊

(ဃ) ကန်ထရိုက် လယ်ယာစိုက်ပျိုးမှု၏ အစိတ်အပိုင်း တစ်ရပ်အဖြစ် လယ်သမားများအား ကုမ္ပဏီကပေးအပ်ရမည့် ပင်စင်ထောက်ပံ့ကြေးများ သတ်မှတ်ခြင်း၊

(င) ကုမ္ပဏီက မြေငှားရမ်းမှု စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက် ကြောင်း ထင်ရှားသည်အထိ မြေကိုယာယီငှားရမ်းရန်နှင့် စည်းကမ်းချက် များကို လိုက်နာမှသာ မြေကိုနှစ်ရှည် ငှားရမ်းရန် သတ်မှတ်ခြင်း။

(စ) မြေအသုံးချမှု၊ သီးနှံအကျိုးအမြတ်ခွဲဝေမှုနှင့် သီးနှံဈေးနှုန်းအပါအဝင် နှစ်ဦးနှစ်ဘက်အကျိုးရှိသည့် အစီအစဉ်များကို ရှင်းလင်းစွာ သတ်မှတ်ခြင်း။

၄၁။ နိုင်ငံပိုင်မြေကို စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ငှားရမ်းလုပ်ကိုင် ခွင့်ပြုရာတွင် လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းများကို သတ်မှတ်ရမည်။

၄၂။ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးအကာအကွယ်များ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် တိကျသောနည်းလမ်းကို တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော ရှေ့ပြေးစီမံချက်များဖြင့် သုတေသနပြု စမ်းသပ်စေရမည်။

အပိုင်း (၄)

မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ လျော်ကြေးပေးခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း ဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

၄၃။ မြေသိမ်းဆည်းခြင်းနှင့် မြေယာခွဲဝေချထားခြင်းတို့ကြောင့် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သော ပြန်လည်နေရာချထားခြင်း၊ လျော်ကြေးပေးခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို စီမံခန့်ခွဲရာတွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကျင့်စဉ်ပါ ရှင်းလင်းသည့် အကောင်းဆုံး နည်းလမ်းများပါဝင်သော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများဖြင့် ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ရမည်။

၄၄။ ဤမူဝါဒပါ အခြေခံသဘောတရားများ၊ နည်းလမ်းနှင့် လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် ညီညွတ်ရန် လိုအပ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ရုပ်သိမ်းခြင်းနှင့် အသစ်ပြဋ္ဌာန်းခြင်းပြုရမည်။

၄၅။ သက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် အသစ်ပြဋ္ဌာန်းခြင်းပြုရာတွင် အမျိုးသားမြေယာဥပဒေနှင့် ညီညွတ်ပြီး အောက်ပါအချက်များကို အခြေခံရမည်-

- (က) အများပြည်သူပါဝင်သော စီမံခန့်ခွဲရေး လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် မှန်ကန်မျှတ၍ စနစ်ကျသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ သတ်မှတ်ခြင်း၊
- (ခ) မြေအသုံးချခြင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ဥပဒေနှင့်အညီမှန်ကန် မျှတစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်သော အရည်အသွေးပြည့်မီသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအား တာဝန်ပေးအပ်၍ အဂတိလိုက်စားမှုနှင့် အာဏာအလွဲသုံးစားမှု မဖြစ်စေရေးအတွက် ထိန်းကျောင်းသည့် နည်းလမ်းများ သတ်မှတ်ခြင်း၊
- (ဂ) မြေသိမ်းယူခြင်းကြောင့် အကျိုးထိခိုက်သူများအား ငွေဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အစားထိုးမြေယာဖြင့်ဖြစ်စေ ပေးလျော်ရာ၌ ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း ဖြစ်စေနိုင်သော ထိရောက်ပြီး ရှေ့နောက်ညီညွတ်မျှတသည့် တန်ဖိုးတွက်ချက်မှုစနစ်များကို ဖော်ပြရမည်။

အပိုင်း - ၅

မြေယာအငြင်းပွားမှုများဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ခြင်းနှင့် အယူခံခြင်း

အခန်း (၁)

မြေယာအငြင်းပွားမှုများဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ခြင်း

၄၆။ မြေယာနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အငြင်းပွားမှုများကို ကြားနာဆုံးဖြတ်ရန် ဘက်မလိုက်သော အငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းရေးယန္တရားကို နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် အောက်ပါအချက်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် တည်ထောင်ရမည် -

- (က) လယ်သမား အသင်းအဖွဲ့များအား ယင်းတို့၏ အသင်းဝင်များအကြား ဖြစ်ပွားသော မြေယာအငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းခွင့် အာဏာအပ်နှင်းခြင်း၊
- (ခ) မြေအသုံးပြုသူများ၏ အခွင့်အရေးများကို ကာကွယ်ရန် မိမိကိုယ်တိုင် ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်စားလှယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ခုခံချေပခြင်း၊ အယူခံခြင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုခြင်း၊
- (ဂ) လူမှုအဖွဲ့အစည်းများကို အများပြည်သူအား သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဥပဒေ အကူအညီပေးနိုင်ရန် ခွင့်ပြုခြင်း၊
- (ဃ) အမှုအခင်းများ စစ်ဆေးစီရင်ရာတွင် အများပြည်သူကို အနှောင့်အယှက် မဖြစ်စေရန်နှင့် အများပြည်သူအတွက် အဆင်ပြေမည့် အချိန်၊ နေရာတွင် အဆင်ပြေမည့် ဘာသာစကားဖြင့် စစ်ဆေးခြင်း၊
- (င) တရားရုံးများနှင့် အခြားပြန်လည်သုံးသပ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများက ကိစ္စရပ်များကို ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ စီရင်စေခြင်း။

၄၇။ ဘက်မလိုက်သော အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရာတွင် အောက်ပါအတိုင်းဆောင်ရွက်ရမည် -

- (က) လက်ရှိ တရားရုံးစနစ်တွင် မြေယာနှင့်သဘာဝ အရင်းအမြစ်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အထူးဌာနခွဲထားရှိခြင်း၊
- (ခ) ဒေသဆိုင်ရာ မြေယာအငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းရေးအဖွဲ့များကို ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းအဆင့်တွင် တည်ထောင်ပေးခြင်း၊
- (ဂ) မြေအသုံးချမှုဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုများ ဖြေရှင်းခြင်းကိုစောင့်ကြပ်လေ့လာ နိုင်ရန် စောင့်ကြပ်စစ်ဆေးရေးမှူးများ ခန့်ထားခြင်း၊
- (ဃ) မြေနှင့်ဆက်စပ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ လယ်သမားမိသားစုနှင့် အိမ်နီးချင်းတို့၏ အငြင်းပွားမှုများကို အနုညာတ ခုံသမာဓိနည်းဖြင့် ဖြေရှင်းနိုင်ရန် ယန္တရား တည်ထောင်ခြင်း၊
- (င) လိုအပ်ချက်အရ မြေသိမ်းယူမှုနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းရန် ရှင်းလင်းသည့်လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ဘက်မလိုက်သည့် ယန္တရားကို တည်ထောင်ခြင်း၊
- (စ) နိုင်ငံတော်၊ လယ်သမားများနှင့် ပုဂ္ဂလိကတို့ ပါဝင်သော မြေယာအငြင်းပွားမှုများကို လွတ်လပ်သည့် သုံးပွင့်ဆိုင် အနုညာတ နည်းဖြင့် ဖြေရှင်းမည့်လုပ်ငန်းစဉ် တည်ထောင်ခြင်း၊
- (ဆ) လယ်ယာမြေ အနည်းငယ်သာလုပ်ကိုင်သော လယ်သမားများ၊ အခြားမြေအသုံးပြုခွင့်ရရှိထားသူများက တည်ဆဲဥပဒေများအရ အနုညာတခုံသမာဓိ ဖြေရှင်းရေးနှင့် တရားရုံးယန္တရားများကို အလွယ်တကူ ထိတွေ့အသုံးပြုနိုင်ရန် တရားဝင်တိုင်တန်းမှုကို မှတ်ပုံတင်နိုင်ရေးအတွက် ယန္တရားကို တည်ထောင်ခြင်း။

၄၈။ အပိုဒ် ၄၆ ပါ လမ်းညွှန်ချက်များကို အခြေခံ၍ ဘက်မလိုက်သော မြေယာအငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းရေးအတွက် ပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့်

ယင်းတို့အား စောင့်ကြပ်လေ့လာရန် တိကျသောနည်းလမ်းကို တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခု ထက်ပိုသော ရှေ့ပြေး စီမံချက်များဖြင့် သုတေသနပြုစမ်းသပ်ရမည်။

အခန်း (၂)

အယူခံခြင်း

၄၉။ ဤမူဝါဒပါ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် အယူခံခြင်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကြားနာဆုံးဖြတ် ခွင့်ရှိသော လွတ်လပ်သည့်အဖွဲ့များကို အမျိုးသားမြေယာဥပဒေတွင် ထည့်သွင်း ပြဋ္ဌာန်း ရမည်။

၅၀။ မြေအသုံးချမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံးများက ဆုံးဖြတ်ရမည့်ကိစ္စများကို အများ ပြည်သူ ရှေ့မှောက်၌ ပွင့်လင်းမြင်သာသည့် နည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၅၁။ မြေအသုံးပြုသူတို့၏ အခွင့်အရေးများကို အကာအကွယ် ပေးနိုင်ရေးအတွက် စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်နိုင်သော လူမှုအဖွဲ့အစည်းနှင့် တစ်သီးပုဂ္ဂလများ၏ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုကို ခွင့်ပြုရမည်။

အပိုင်း - ၆

မြေခွန်စည်းကြပ်ခြင်း၊ မြေယာလွှဲပြောင်းခနှင့် ထိုက်သင့်သော တံဆိပ်ခေါင်းခွန်
ကိစ္စရပ်များ

၅၂။ မြေအသုံးချမှု စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၊ မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်ခိုင်မာခြင်း၊ မြေယာ
ဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင် မြေအရင်းအမြစ်ကာကွယ်ခြင်းတို့ကို ရေရှည်တည်ရှိ
စေရန် အခြေခံကျသော ဘဏ္ဍာရေးလုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်သည့် ညီညွတ်မျှတသော မြေခွန်
စည်းကြပ်ခြင်းနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာသော မြေယာလွှဲပြောင်းခ ကောက်ခံခြင်းတို့ကို
အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၅၃။ မြေခွန်စည်းကြပ်ကောက်ခံခြင်းကို အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည် -

(က) မြေခွန်နှုန်းထားများ သတ်မှတ်ခြင်း၊

(ခ) မြေခွန်စည်းကြပ်ခြင်း၊

(ဂ) မြေခွန်ကောက်ခံခြင်း။

၅၄။ မြေခွန်စည်းကြပ်ကောက်ခံခြင်းကို အောက်ပါဌာနများအား ဆောင်ရွက်စေမည် -

(က) အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန၊

(ခ) ကြေးတိုင်နှင့်မြေစာရင်းဦးစီး ဌာန၊

(ဂ) သစ်တောဦးစီးဌာန၊

(ဃ) နေပြည်တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ၊

(င) ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ၊

(စ) မန္တလေးမြို့တော် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ။

၅၅။ မြေအသုံးချမှု မူဝါဒ၏ ရည်ရွယ်ချက်၊ အခြေခံ သဘောတရား များနှင့်အညီ
မြန်မာနိုင်ငံ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် သင့်လျော်မျှတသည့် ဘဏ္ဍာငွေထည့်ဝင်မှု

များကိုမြေကို အသုံးချသည့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအားလုံးက အချိုးကျ ပါဝင်စေရမည်။

၅၆။ မြေခွန်သည်မျှတခြင်း၊ သာတူညီမျှခြင်းနှင့် သင့်လျော်ခြင်းရှိ၍မြေခွန် ကောက်ခံ ပေးသွင်းမှု လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ရှင်းလင်းထိရောက်ပြီး ပွင့်လင်းမြင်သာစေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၅၇။ မြေအသုံးချမှုအတွက် ထမ်းဆောင်ရမည့် မြေခွန်နှုန်းထားသည် မြေယာလက်ဝါး ကြီးအုပ်မှုနှင့် လူနည်းစုက မြေယာများစွာပိုင်ဆိုင်မှုကို ကာကွယ်ရန်အလို့ငှာ မြေယာ များစွာ ပိုင်ဆိုင်သူတို့ထံမှ မြေခွန်နှုန်းထား ပိုမိုတိုးမြှင့်ပြီး ကောက်ခံသည့်မှုကို အခြေခံ၍ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၅၈။ တောင်ယာစိုက်ပျိုးခြင်းကို အခြေခံစားဝတ်နေရေးအတွက် စိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် အလားတူဟု ယူဆရန်လိုအပ်ပြီး တောင်ယာအတွက်ကောက်ခံသော အခွန်နှုန်းထားမှာ သာမန်စိုက်ပျိုးသူ သို့မဟုတ် စိုက်ပျိုးသူမိသားစုအလိုက် ကောက်ခံသည့် အများဆုံးနှုန်း ထားထက်မပိုသော ကောက်ခံမှုဖြစ်ရမည်။

၅၉။ မြေခွန်နှုန်းထားများကို သတ်မှတ်ရန် ယေဘုယျ ထည့်သွင်းစဉ်းစားသည့် အချက် များတွင် မြေအသုံးချမှု၊ လက်ရှိဈေးကွက်ပေါက်ဈေးနှင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုကို ထင်ဟပ် သည့်တန်ဖိုး၊ အသုံးပြုနိုင်သည့် မြေပြင်ဧရိယာ၊ လူတို့တည်ဆောက်ထားသော တိုး တက်ပြုပြင်မှုများ၏ တန်ဖိုး၊ ကာကွယ်ထားသော နယ်မြေများအားပယ်ထုတ်ခြင်း၊ ဒေသ ဆိုင်ရာ အများပြည်သူ တိုးတက်ပြုပြင်မှုများ၏ ဘဏ္ဍာရေး၊ အခြေခံ ဆောက်အံ့၊ ဝန်ဆောင်မှုများ ပါဝင်ရမည်။

၆၀။ မျှတပြီး သာတူညီမျှမှုရှိသော အခွန်နှုန်းများဖြစ်စေရန် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ကုန်ကျစရိတ်၊ သီးနှံထွက်ရှိမှု၊ ဈေးကွက်နှင့်ဆက်သွယ်နိုင်မှု၊ သီးနှံဈေးနှုန်းနှင့် မြေယာ မှအသားတင်ထုတ်လုပ်မှုတို့အပေါ် အခြေပြု၍ တန်ဖိုးတွက်ချက်မှု ပါဝင်သော လူမှု စီးပွားရေးစစ်တမ်း ကောက်ယူခြင်းများ ပြုလုပ်ရမည်။

၆၁။ မြေအခွန်နှုန်းထားများသတ်မှတ်ရာတွင် အခြေခံစားဝတ်နေရေးကို အခြေခံသည့် သာမန်မြေခွန်နှင့် စီးပွားရေးအရ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအပေါ် အခြေခံသည့် အထူးမြေခွန် ဟူ၍ နှစ်မျိုး ခွဲခြားသတ်မှတ်ရမည်။

၆၂။ လက်ရှိမြေခွန်များနှင့်မြေခွန်အုပ်ချုပ်ရေးကို ပြင်ဆင်နိုင်ရန် အောက်ပါအချက်များ အပေါ် အခြေခံ၍ သုတေသနပြုလုပ်ရမည်-

- (က) မျှတ၍ သာတူညီမျှမှုရှိသော အခွန်နှုန်းထားဖြင့် ကောက်ခံရန် အကောင်းဆုံး နည်းလမ်းများ သတ်မှတ်ခြင်း၊
- (ခ) မြေယာအနည်းငယ်သာ လုပ်ကိုင်သူများနှင့် ရိုးရာနည်းဖြင့် စိုက်ပျိုးသူများအား စားဝတ်နေရေး လုံခြုံခိုင်မာမှုအတွက် သင့်လျော်သော ခြွင်းချက် သို့မဟုတ် အခွင့်အရေးပေးခြင်း၊
- (ဂ) မြေအသုံးပြုသူအားလုံးထံမှ မြေခွန်များ စည်းကြပ် ကောက်ခံရာတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာသည့် အုပ်ချုပ်မှု လုပ်ငန်းစဉ်ဖြင့် စည်းကြပ်ကောက်ခံခြင်း၊
- (ဃ) အခွန်နှုန်းထားဆုံးဖြတ်ချက်များတွင် မျှတမှုနှင့် သာတူညီမျှမှုမရှိပါက မြေအသုံး ပြုသူများက ပြန်လည်တင်ပြခွင့်ရရှိနိုင်ရန် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှု လွယ်ကူပြီး ဘက်မလိုက်သည့် ယန္တရားတစ်ရပ် တည်ထောင်ခြင်း။

၆၃။ မြေဝယ်ယူခြင်း၊ ရောင်းချခြင်း၊ ချေးငွေအတွက် အာမခံတင်သွင်းခြင်းနှင့် အခြားနည်းဖြင့် မြေအသုံးချခွင့် လွှဲပြောင်းခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် သင့်လျော်မျှတသည့် စရိတ်စကဖြင့် ပွင့်လင်းမြင်သာစေပြီး စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အကူပြုသော မြေယာဈေးကွက်များ ချောမွေ့စွာလည်ပတ်ရေးနှင့် စနစ်တကျ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၆၄။ ထိုက်သင့်သောမြေယာလွှဲပြောင်းခနှင့် တံဆိပ်ခေါင်းခွန်များသည် မျှတခြင်း၊ သာတူညီမျှခြင်းနှင့် သင့်လျော်ခြင်း ရှိရမည့်ပြင် အခွန်ကောက်ခံခြင်း၊ ပေးသွင်းခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများသည် ရှင်းလင်းမှု၊ ထိရောက်မှုနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ရှိရမည်။

၆၅။ မြေယာဈေးကွက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတွင် လွယ်ကူချောမွေ့စေရန် မှန်ကန်သော မြေယာ သတင်းအချက်အလက်များကို အများပြည်သူက သိရှိရယူနိုင်ရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ မြေယာလွှဲပြောင်းမှုအသစ်များကို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အတွက် လည်းကောင်း၊ တစ်နေရာတည်းတွင် စုပေါင်းဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် ယန္တရားကို သုတေသနပြုခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်၍ တည်ထောင်ရမည်။

၆၆။ မြေယာဈေးကွက်ရှိ များပြားလာသော မြေယာလွှဲပြောင်းမှုများကို အချိန်မီတိကျစွာ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် မြေယာဈေးကွက်တွင် ပါဝင်သူအားလုံးထံမှ မြေယာသတင်း အချက်အလက်ရယူခြင်းနှင့် မြေယာလွှဲပြောင်းခြင်းအတွက် အဖိုးအခများ ကောက်ခံရ မည်။ ယင်းအဖိုး အခများကို နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးတွင် လူ့စွမ်းအားအရည်အသွေး တိုးမြှင့် ခြင်း၊ မြေယာမှတ်တမ်းထားရှိသော အခြေခံအဆောက်အအုံများကို ခေတ်မီစေခြင်း၊ အုပ်ချုပ်ခြင်းနှင့် အများပြည်သူဝန် ဆောင်မှုတို့အတွက် ဘဏ္ဍာငွေကျခံသုံးစွဲရမည်။

၆၇။ ထိုက်သင့်သောတံဆိပ်ခေါင်းခွန်များကို သုတေသနပြု၍ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ကောက်ခံ ခြင်း ပြုနိုင်ရေးအတွက် -

- (က) မြေယာလွှဲပြောင်းမှုကို မှတ်ပုံတင်ခြင်း သို့မဟုတ် တရားဝင် အသိအမှတ် ပြုခြင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ထိုက်သင့်သည့် တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ပေးဆောင် ရမည်။
- (ခ) ထိုက်သင့်သည့် တံဆိပ်ခေါင်းခွန်များသည် မျှတခြင်း၊ သာတူညီမျှရှိခြင်း၊ သင့်လျော်ခြင်းရှိရမည်။
- (ဂ) အခွန်တံဆိပ်ခေါင်းများကို ကြိုတင်ရောင်းချ၍ မှတ်တမ်းရေးသွင်းခြင်း၊ တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ကောက်ခံပေးသွင်းသည့် မြေယာအုပ်ချုပ်ရေးဌာန အားလုံးတွင် သတ်မှတ်နှုန်းထားများကို ထင်ရှားစွာ ကြေညာခြင်းပြုရမည်။
- (ဃ) မြေအသုံးပြုသူ၏ ဇနီး သို့မဟုတ် ခင်ပွန်းကို မှတ်ပုံတင်မှတ်တမ်းတွင် စာရင်းဖြည့်သွင်းခြင်း၊ အမွေဆက်ခံခြင်း သို့မဟုတ် လက်ရှိမှတ်ပုံတင် ထားသည့် မြေအသုံးပြုသူ၏မိသားစုဝင်တစ်ဦးသို့ ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် မြေအသုံးပြုမှု အခွင့်အရေး လွှဲပြောင်းရာတွင် ထိုက်သင့်သော တံဆိပ်ခေါင်း

ခွန် ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

(င) မြေအသုံးပြုသူ၊ ယင်း၏ဇနီး သို့မဟုတ် ခင်ပွန်းနှင့် မိသားစုတို့ လည်းကောင်း၊ တရားဝင် မြေအသုံးပြုမှု အခွင့်အရေးများကို မှတ်ပုံမတင်ရသေးသည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းအုပ်စုသို့ လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်မှ မြေအသုံးပြုမှုအခွင့်အရေး လွှဲပြောင်းခြင်းအတွက် ထိုက်သင့်သော တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

(စ) နိုင်ငံတော်ပိုင် မြေများကို စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအတွက် ငှားရမ်းခြင်း သို့မဟုတ် လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုခြင်းတွင် အဖိုးအခ သို့မဟုတ် ထိုက်သင့်သည့် တံဆိပ်ခေါင်းခွန်ကို မြေ၏အမှန်တန်ဖိုး၊ တိုးတက်ပြုပြင်မှုများ၊ သီးနှံများ၊ မြေပေါ်မြေအောက်ရှိ အခြား သဘာဝသယံဇာတများကို အခြေပြု၍ သတ်မှတ်ရမည်။ ထို့ပြင် အများပြည်သူ၏ အသုံးပြုမှုနှင့် အကျိုးစီးပွားအတွက် သင့်လျော်သော ဘဏ္ဍာငွေ ထောက်ပံ့ရမည်။

၆၈။ အပိုဒ် ၆၇ ပါ လမ်းညွှန်ချက်များကို အခြေခံ၍ ထိုက်သင့်သည့် တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ပြင်ဆင်ခြင်း၊ စည်းကြပ်ကောက်ခံခြင်းပြုရန် တိကျသောနည်းလမ်းကို တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက် ပိုမိုသော ရှေ့ပြေးစီမံချက်များတွင် သုတေသနပြု စမ်းသပ်ရမည်။

အပိုင်း - ၇

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ မြေအသုံးပြုမှုအခွင့်အရေးများ

၆၉။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုတို့၏ ရိုးရာမြေအသုံးပြုမှု အလေ့အကျင့်များကို သိရှိလိုက် နာကျင့်သုံးရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ ရိုးရာမြေအသုံးပြုမှု အခွင့်အရေး အပြည့်အဝ ရရှိရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ ယင်းအခွင့်အရေးကို ကာကွယ်နိုင်ရေးအတွက် လည်း ကောင်း၊ ဘက်မလိုက်သော အငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းရေးယန္တရားကို အသင့်အသုံးပြုနိုင်ရန် လည်းကောင်း ရိုးရာမြေ အသုံးချမှုစနစ်ကို မြေယာဥပဒေ၌ ပြဋ္ဌာန်းပေးရမည်။

၇၀။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ နေထိုင်သည့် သို့မဟုတ် အသုံးပြုသည့် နယ်မြေဒေသ များတွင် မြေကို လက်ဝယ်ထားရှိမှု၊ အသုံးပြုမှု၊ မြေယာတည်ရှိမှုနှင့် ခွဲဝေလုပ်ကိုင်မှု ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အမှန်အတိုင်း သိရှိနိုင်ရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ လူမှုစီးပွားဆိုင်ရာ မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အသင့်ဖြစ်စေရေး အတွက် လည်းကောင်း၊ ကျူးကျော်မှုများနှင့် မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အခြားဆုံးဖြတ်ချက် များကို ချမှတ်ရာတွင် မှန်ကန်မှုရှိစေနိုင်ရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေး မှူး၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကို အများပါဝင် ၍ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များဖြင့် မြေအသုံးချမှုမြေပုံနှင့် မှတ်တမ်းများပြုစု ပြင်ဆင်ရန် တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။

၇၁။ သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများ၏ ရိုးရာ မြေအသုံးချမှု မြေပုံနှင့်မှတ်တမ်းများပြုစုပြင်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ရာတွင်-

- (က) ရိုးရာမြေအသုံးချမှုအလေ့အထများကို ကျွမ်းကျင်သည့် တိုင်းရင်းသား ပုဂ္ဂိုလ်များ နှင့်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု ခေါင်းဆောင်များကို ဆွေးနွေးတိုင်ပင် ညှိနှိုင်းရမည်။ ထို့အပြင် ယင်းတို့ကိုလည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်စေရမည်။
- (ခ) လက်ရှိမြေအသုံးပြုမှုကို မှတ်တမ်းနှင့် မြေပုံများတွင် ဖော်ပြထားခြင်းရှိ သည် ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည် ဖြစ်စေ မြေအသုံးပြုလျက်ရှိသည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ ရိုးရာ

အခွင့်အရေးများ၊ မြေအသုံးပြုမှုနှင့် မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးတို့ကို အသိအမှတ်ပြုကာကွယ်ရမည်။

(ဂ) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သော အကျိုး သက်ဆိုင်သူတို့၏ အခွင့်အရေးများကို အသိအမှတ်ပြုပြီး ယင်းတို့၏ မြေအသုံးပြုမှုကို တည်ဆဲဥပဒေများအရ မှတ်ပုံတင်နိုင်ရန် ပြဋ္ဌာန်းရမည်။

၇၂။ ရှေးရိုးစဉ်လာမြေကို ရိုးရာနည်းလမ်းများဖြင့် စိုက်ပျိုးသော တစ်သီးပုဂ္ဂလ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ သို့မဟုတ် လူ့အဖွဲ့အစည်းများ၏ မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းနှင့် အငြင်းပွားမှုအပေါ် ဆုံးဖြတ်သည့် ယန္တရားများ ဌာတိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု ခေါင်းဆောင်များနှင့် ရပ်မိရပ်ဖများ ကို ပါဝင်ရမည်။

၇၃။ သစ်တောမြေ၊ လယ်ယာမြေ သို့မဟုတ် မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော မြေများတွင် အကျိုးဝင်လျက်ရှိသည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု ဘိုးဘဝိုင်မြေများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမျိုးသားမြေယာဥပဒေ သစ်နှင့်အညီ မြေအတန်းအစား ပြန်လည်သတ်မှတ်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ မြေအသုံးပြုခြင်းအတွက် မှတ်ပုံတင်ခြင်းမပြုရသေးမီ အခြားမြေအသုံးပြုသူ တစ်ဦးဦးထံ ယင်းမြေယာများကို ခွဲဝေချထားခြင်းကို ယာယီအားဖြင့် ဆိုင်းငံ့ထားရမည်။

၇၄။ အမျိုးသားမြေယာဥပဒေသစ်ပါ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ ခိုင်မာသောမြေယာ လုပ်ကိုင်မှု အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေ၊ မြန်မာနိုင်ငံသားများ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေ၊ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့်မြေရိုင်း စီမံခန့်ခွဲမှု ဥပဒေ သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရများ၏ မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှု အမိန့်များဖြင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ သူများအား နှစ်ရှည်လုပ်ကိုင်ခွင့်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် ငှားရမ်းခြင်းကြောင့် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများ၏ မြေနှင့် မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးများ ဆုံးရှုံးမှုမရှိစေရန် အကာ အကွယ်ဖြစ်ရမည်။

၇၅။ စိုက်ပျိုးမြေ သို့မဟုတ် သစ်တောမြေအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည့် အလှည့်ကျ အနား ပေး တောင်ယာစိုက်ပျိုးနည်းကို အသုံးပြုသော ကျေးလက်မြေယာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍

မြေအသုံးပြုခွင့်ကို မှတ်ပုံတင်နိုင်ရေးအတွက် အမျိုးသားမြေယာဥပဒေသစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်း ဖော်ပြရမည်။

၇၆။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ မိရိုးဖလာ မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးများကို အသိအမှတ်ပြုနိုင်ရန်နှင့် မှတ်ပုံတင်ခွင့်ရရှိရန် လည်းကောင်း၊ သစ်တောမြေများနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန် လည်းကောင်း မိရိုးဖလာအလှည့်ကျ အနားပေးတောင်ယာစနစ်ကို အမြဲတမ်းတောင်ယာအဖြစ် အတန်းအစားပြောင်းလဲ သတ်မှတ်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၇၇။ ရိုးရာစိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်များဖြင့် လုပ်ကိုင်နေသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ အတွက်မြေအသုံးပြုမှု အခွင့်အရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများကို လည်းကောင်း၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ စက်ပစ္စည်း၊ မျိုးစေ့နှင့် သက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာများကို လည်းကောင်း၊ အတိုးနှုန်းသက်သာသော ချေးငွေနှင့် အခြားသင့်လျော်သည့် စိုက်ပျိုးရေး အထောက်အကူများလည်းကောင်း တိုးတက်ရရှိပြီး အကျိုးကျေးဇူး တိုးပွားစေရန် အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ထိရောက်စွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

၇၈။ အမျိုးသားမြေယာဥပဒေသစ်တွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု မြေအသုံးပြုမှု အခွင့်အရေးများနှင့် သက်ဆိုင်သော မြေယာအငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရေးအတွက် ရိုးရာတိုင်းရင်းသား အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရေးကျင့်စဉ်များကို အမျိုးသားမြေယာဥပဒေ သစ်တွင် ပါဝင်စေရမည့်ပြင် အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရာတွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု အဖွဲ့အစည်းအတွင်း လူအများက လေးစား၍ ဩဇာတိက္ကမ ရှိသူများကို ပါဝင်ဆောင်ရွက် ခွင့်ရှိစေရမည်။

အပိုင်း - ၈

မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်နှင့် မြေအသုံးပြုမှုစီမံခန့်ခွဲရေးတွင် တန်းတူညီမျှအခွင့်အရေးများ

၇၉။ ၁၉၉၇ခုနှစ်၊ အမျိုးသမီးများအား ပုံစံမျိုးစုံဖြင့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများကို ပပျောက်စေရေးဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်းနှင့် ၂၀၀၈ခုနှစ်၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေတို့အရ အမျိုးသားမြေယာဥပဒေသစ် ပြဋ္ဌာန်းရာတွင် မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်နှင့် မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှုတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအခွင့်အရေးများကို ပြဋ္ဌာန်းရမည်-

- (က) မိမိ၏ခင်ပွန်း ကွယ်လွန်သည့်အခါတွင် ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းခွဲဝေရာတွင်ဖြစ်စေ၊ လင်မယားကွာရှင်းရာတွင်ဖြစ်စေ မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်နှင့် မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှုကို ဆက်ခံခွင့်၊
- (ခ) မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်နှင့် မြေယာ စီမံခန့်ခွဲမှုအပါအဝင် မိဘများ၏ အမွေပစ္စည်းများ ဆက်ခံခွင့်၊
- (ဂ) တည်ဆဲဥပဒေအရ မြေယာခွဲဝေချထားခံပိုင်ခွင့်နှင့် မြေယာစီမံခန့်ခွဲခွင့်၊
- (ဃ) မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်၊ မြေယာလွှဲပြောင်းမှုနှင့် ဆက်ခံမှုအခွင့်အရေးများ ဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုများကို ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်နှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ကိုယ်စားပြုပိုင်ခွင့်၊
- (င) လိုအပ်ချက်အရမြေသိမ်းယူခြင်း၊ လျော်ကြေးပေးခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်နှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ကိုယ်စားပြုပိုင်ခွင့်။

အပိုင်း - ၉

ဥပဒေများ သဟဇာတဖြစ်စေခြင်းနှင့် ဥပဒေအသစ် ပြဋ္ဌာန်းခြင်း

၈၀။ (က) မြန်မာနိုင်ငံရှိ တည်ဆဲမြေယာဥပဒေအားလုံးကို သဟဇာတဖြစ်စေရေး အတွက် ဤမြေအသုံးချမှုမူဝါဒကို လမ်းညွှန်အဖြစ်အသုံးပြု၍ အမျိုးသား မြေယာဥပဒေသစ်ကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရမည်။

(ခ) အမျိုးသားမြေယာ ဥပဒေရေးဆွဲရာ၌ ဤမြေအသုံးချမှု မူဝါဒပါ အများ ပြည်သူပူးပေါင်းပါဝင် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှု လုပ်ငန်းစဉ်ကို လုပ်ထုံးလုပ် နည်းဆိုင်ရာ နည်းလမ်းအဖြစ် ကျင့်သုံးရမည်။

(ဂ) အမျိုးသားမြေယာဥပဒေကို ရေးဆွဲရာတွင် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်သည့် လုပ်ငန်း စဉ်နှင့် အဓိကလုပ်ငန်းအဆင့်များကို အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်-

(၁) အမျိုးသားမြေယာဥပဒေကို ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော် ရသည့် ရည်ရွယ်ချက်နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်တို့ကိုအများပြည်သူ၊ သက်ဆိုင်ရာ အစိုး ရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူတို့အား သင့်လျော် သော နည်းလမ်းများဖြင့် အသိပေးခြင်း၊

(၂) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံများနှင့် ဒေသအတွင်းရှိ အခြားနိုင်ငံများ၏ အတွေ့အကြုံများကို လေ့လာ၍ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ထူးခြားသော အခြေ အနေများ၊ တွေ့ကြုံနေရသော ပြဿနာများ၊ နိုင်ငံအတွင်းရှိ မြေနှင့် အခြားသဘာဝသယံဇာတများကို အသုံးပြုသူများ၏ အကျိုးစီးပွား များကို အခြေပြုလျက် သဘောထားမှတ်ချက် တောင်းခံမည့် အမျိုးသားမြေယာဥပဒေ (မူကြမ်း)ကို ပြုစု၍ မီဒီယာများ အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့် အများပြည်သူတို့က သုံးသပ် အကြံပြုနိုင်ရေးအတွက် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆောင်ရွက်ခြင်း။

(၃) အမျိုးသားမြေယာဥပဒေ(မူကြမ်း)နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမျိုးသားအဆင့် အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲကျင်းပခြင်း၊

(၄) အမျိုးသားမြေယာဥပဒေ မူကြမ်းကိုအပြီးသတ် ပြင်ဆင်၍ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သို့ တင်ပြခြင်း။

အပိုင်း- ၁၀

စောင့်ကြပ်လေ့လာမှုနှင့် တန်ဖိုးဖြတ်မှု

၈၁။ (က) နိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံးရှိ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသ၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်နှင့် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုများတွင် အမျိုးသား မြေယာမူဝါဒအရ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း နှင့် လေးစားလိုက်နာခြင်းတို့ကို အမျိုးသားမြေ အသုံးချမှုကောင်စီက အချိန်ကာလ အပိုင်းအခြားအလိုက် စောင့်ကြပ် လေ့လာခြင်းနှင့် တန်ဖိုးဖြတ်မှုတို့ကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) အမျိုးသား မြေအသုံးချမှုကောင်စီသည် မြေအသုံးချမှု စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ မြေယာချထားခြင်းနှင့် မြေအသုံးချမှု စီမံကိန်းလုပ်ငန်းစဉ်များ အရည် အသွေးကောင်းမွန်စေခြင်း၊ အမျိုးသား မြေအသုံးချမှုမူဝါဒ အကောင် အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် လေးစားလိုက်နာခြင်း စသည်တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အစီရင်ခံခြင်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ထုတ်ပြန်ရမည်။

(ဂ) စောင့်ကြပ်လေ့လာခြင်းနှင့် တန်ဖိုးဖြတ်မှုအစီရင်ခံစာကို အစိုးရအုပ်ချုပ် ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့အစည်းများ၊ တောင်သူလယ်သမား များ၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားသက်ဆိုင်သူများတို့ထံမှ မှန်ကန်၍ ခိုင်လုံသော သက်သေအထောက်အထားများကို အခြေခံ၍ ပြုစုရမည်။

(ဃ) စောင့်ကြပ်လေ့လာခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်မှုကိုဆောင်ရွက်ရာတွင် -

(၁) မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ လျော်ကြေးပေးခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်း နှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင် ရွက်ခြင်း ရှိ/မရှိ စိစစ်ရမည်။

(၂) မြေယာမှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် မြေယာအခွင့်အရေးများ တောင်းဆိုခြင်း အပေါ် ဘက်လိုက်မှုကင်းသော ဖြေရှင်းမှုဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း ဟုတ်/ မဟုတ် စိစစ်ရမည်။

- (၃) မြေယာအခွင့်အရေး တောင်းဆိုမှုဖြစ်ပွားရသည့် အကြောင်းရင်းနှင့် နေရာကို စိစစ်ရမည်။
- (၄) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ မြေအသုံးချမှု အခွင့်အရေးများကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းနှင့် အကာအကွယ်ပေးခြင်း ရှိမရှိ စိစစ်ရမည်။
- (၅) မြေယာချထားခြင်း မြေပုံများနှင့်မှတ်တမ်းများကို နောက်ဆုံးအထိ ပြည့်စုံပြီး တိကျမှန်ကန်စေရန် ပြုလုပ်ခြင်းနှင့်ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း ရှိ/မရှိ စိစစ်ရမည်။
- (၆) အများပြည်သူပါဝင်သော မြေအသုံးချမှု လုပ်ငန်းစဉ်များ တည်ထောင်ခြင်း နှင့် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျော့ချခြင်းရှိမရှိ စိစစ်ရမည်။
- (၇) သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများအကြား ဆက်သွယ်မှု၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေကို စိစစ်ရမည်။
- (၈) မတရားမြေသိမ်းယူမှုကို ကာကွယ်ရေးအတွက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ အကာအကွယ်များကို အသုံးပြုခြင်းရှိ/မရှိ စိစစ်ရမည်။
- (၉) နိုင်ငံပိုင်မြေများကို လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုခြင်းနှင့် ငှားရမ်းခြင်းတို့ကို ဥပဒေနှင့်အညီ လေးစားလိုက်နာခြင်းရှိမရှိ စိစစ်ရမည်။
- (၁၀) ညီညွတ်မျှတသော မြေခွန်နှုန်းထားများ၊ မြေလွှဲပြောင်းခ ကောက်ခံသည့် နှုန်းထားများနှင့် ထိုက်သင့်သော တံဆိပ်ခွန်များကို သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်း ရှိမရှိ စိစစ်ရမည်။
- (၁၁) အမျိုးသား မြေအသုံးချမှုမူဝါဒအရ လိုအပ်သော မြေအသုံးချမှုမူဝါဒ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ ဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို အကျိုးသက်ဆိုင်သူအားလုံးတို့ ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းကို ကျင့်သုံးခြင်း ရှိ/မရှိ စိစစ်ရမည်။

(၁၂) အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒကို အချိန်ကာလအလျောက်ပြင်ဆင်ခြင်း ရှိ/မရှိ စိစစ်ရမည်။

(၁၃) အမျိုးသား မြေယာဥပဒေနှင့် ဤမြေအသုံးချမှုမူဝါဒကို အခြေခံ၍ မြေယာဥပဒေများကို သဟဇာတဖြစ်ခြင်း ရှိ/မရှိ စိစစ်ရမည်။

(၁၄) အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုကောင်စီ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များ ထိရောက်မှု ရှိ/မရှိ စိစစ်ရမည်။

(c) စောင့်ကြပ် လေ့လာမှုနှင့် တန်ဖိုးဖြတ်မှု တွေ့ရှိချက်များ၊ စိစစ်ချက်နှင့် အကြံပြုချက်များကို လွှတ်တော်၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့် အစိုးရဌာနများ အားလုံးနှင့် ပြည်သူလူထုထံသို့ နှစ်စဉ် အစီရင်ခံရမည်။

အပိုင်း - ၁၁

သုတေသနပြုခြင်းနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်း

၈၂။ အမျိုးသား မြေအသုံးချမှု မူဝါဒကျင့်သုံးမှုကို အားကောင်းလာစေရန်၊ အများပြည်သူတို့ မြေအသုံးချခွင့် အခွင့်အရေးကို ကောင်းစွာ သိရှိနားလည်ရန်နှင့် အများပြည်သူတို့အား ကာကွယ်စောင့်ရှောက်နိုင်ရေးအတွက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့် ထိရောက်စွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး အမျိုးသား မြေယာဥပဒေပြဋ္ဌာန်း၍ ဤမူဝါဒက ချမှတ်ထားသော အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများကို စမ်းသပ်အကောင်အထည်ဖော်ရမည်။

၈၃။ သုတေသနပြုခြင်း၊ စွမ်းဆောင်ရည်တည်ဆောက်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်သင်ကြားခြင်းနှင့် ရှေ့ပြေးစီမံချက်များအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့်အချက်များတွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်သည်-

- (က) အမှန်မြေအသုံးချမှုအပေါ် စာရင်းအင်းဖြင့် အသေးစိတ် စိစစ်ခြင်းနှင့် မြေအမျိုးမျိုးကို အမှန်တကယ် အသုံးပြုမှု၊ ထိုသို့ အသုံးပြုသည့်အတွက် အကျိုးသက်ရောက်မှု၊
- (ခ) အဆိုပြုထားသည့် အများပြည်သူ ပူးပေါင်းပါဝင်သော မြေအသုံးချမှု စီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ဇန်သတ်မှတ်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မည်သို့အကောင်းဆုံး အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မှု၊
- (ဂ) မြေယာလုပ်ကိုင်မှု အခွင့်အရေးများကို ကာကွယ်ရန် အဓိကကျသော အကြောင်းအရာများ၊
- (ဃ) မြေအသုံးချမှုမှတ်တမ်းများနှင့် မြေပုံများကို အတည်ပြုနိုင်ရန်၊ အချိန်နှင့် တပြေးညီ ပြင်ဆင်နိုင်သော အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းများ၊
- (င) မြေယာအငြင်းပွားမှုနှင့်မိမိဆန္ဒအရ ဖြစ်စေ၊ ဆန္ဒမပါဘဲဖြစ်စေ ဆောင်ရွက်သည့် အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရေး ယန္တရားများကို အသုံးပြုရသည့် အကြောင်းရင်းများ၊

- (စ) အမှန်မြေယာ လွှဲပြောင်းမှု သုတေသနကို အခြေခံ၍ ဒေသအမျိုးမျိုးရှိ မြေအမျိုးမျိုးအတွက် ဈေးကွက်တန်ဖိုး အချက်အလက်များနှင့် ဈေးကွက် ဦးတည်ချက်များ၊
- (ဆ) ဒေသအမျိုးမျိုးတွင် မြေအမျိုးမျိုးကို စဉ်ဆက်မပြတ် အသုံးချရေးအတွက် စီမံဆောင်ရွက်ရန် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းများ၊
- (ဇ) လက်ရှိ မြေအသုံးပြုသူများနှင့် နေထိုင်သူများသည် မြို့ကြီးများနှင့် မြို့များသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်မှုအတွက် မြို့ပြဒေသများတွင် လည်းကောင်း၊ လက်ရှိအိမ်ရာများနှင့် အနီးအနားတွင် လည်းကောင်း နေရာချထားပေး နိုင်ရေးအတွက် ပုဂ္ဂလိကဘဏ္ဍာငွေဖြင့် အိမ်ရာများ၊ အခြေခံအဆောက်အအုံ များ ဆောက်လုပ်ပေးခြင်းနှင့် စားဝတ်နေရေး အထောက်အပံ့ပေးသည့် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းများ၊
- (ဈ) လူဦးရေ ထူထပ်သော သစ်တော၊ စိုက်ပျိုးမြေ၊မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများ၊ အိမ်ရာမြေများအတွက် မြို့ပြနှင့်ကျေးလက်တို့တွင် လက်ရှိ မြေအသုံးချမှု မှတ်တမ်းနှင့် မြေပုံများကို အတည်ပြုခြင်းနှင့် နောက်ဆုံး အချိန်အထိ ပြည့်စုံပြီး တိကျမှန်ကန်စေရန် ပြင်ဆင်ခြင်းအတွက် အကောင်းဆုံး နည်းလမ်းများ၊
- (ည) ဓလေ့ထုံးတမ်းအရ မြေအသုံးပြုမှု သို့မဟုတ် မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်း မရှိသော မြေအသုံးချမှု တောင်းဆိုချက်များကို အသိအမှတ်ပြုရန် ဓလေ့ ထုံးတမ်း ဥပဒေကို သင့်လျော်စွာ ကျင့်သုံးခြင်း၊
- (ဋ) မြေဆီလွှာအမျိုးအစား၊ မြေယာတည်ရှိမှုနှင့် အခြားမြေယာရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ သင့်လျော်သော မြေအသုံးချနိုင်သည့် နည်းလမ်းများကို ရွေးချယ်ကျင့်သုံးခြင်း၊
- (ဌ) အများပါဝင်၍ မြေအသုံးချမှု မြေပုံရေးဆွဲခြင်း၊ လက်ရှိမြေအသုံးချမှု အခွင့်အရေးများကို စိစစ်အတည်ပြုခြင်း၊ အများပြည်သူက မိမိတို့ နေထိုင်ရာအနီးတွင် မြေယာသတင်းအချက်အလက် အမှန်များကို ရယူ

အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် လွယ်ကူချောမွေ့စေသော သတင်း အချက်အလက် နည်းပညာကို လိုအပ်သလို အသုံးပြုခြင်း၊

- (၃) မြေယာအသုံးချမှုမူဝါဒပါ သုတေသနပြုခြင်းနှင့် စမ်းသပ်ဆောင်ရွက်ခြင်း နည်းလမ်းများအပြင် အခြားသင့်လျော်သော နည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း။

အပိုင်း - ၁၂

အထွေထွေ

၈၄။ မူဝါဒကို နိုင်ငံအတွင်း မြေအသုံးချမှု စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်သေခံချက်များအပေါ် အခြေပြုသည့် လက်ရှိသုတေသနနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာသော အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ၏ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှု လုပ်ငန်းစဉ်များမှ တင်ပြချက်များကို ထင်ဟပ်စေရန် ငါးနှစ်တစ်ကြိမ် ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း၊ အချိန်နှင့်အညီ ပြုပြင်ခြင်း ပြုလုပ်ရမည်။

၈၅။ အများပြည်သူပါဝင်သည့် မြေအသုံးချမှု စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၊ ဇန်နယ်မြေသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် တစ်သီးပုဂ္ဂလအသုံးပြုရန် လျှောက်ထားခြင်းတို့အတွက် ဤမူဝါဒပါ လမ်းညွှန်ချက်များကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းရေးဆွဲရန်၊ ဆုံးဖြတ်ရန်နှင့် အယူခံရန် ကိစ္စများတွင် မြေအသုံးချမှု ပြောင်းလဲခြင်းများဆိုင်ရာ တိကျသောနည်းလမ်းများကို မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်ဒေသနှစ်ခုစလုံး၌ တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခု ထက်ပိုသည့် ရှေ့ပြေးစီမံချက်များတွင် သုတေသနပြုခြင်းနှင့် စမ်းသပ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ရမည်။